

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๙

วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อ.พ.๖๘/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

- กำหนดคำนิยามในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคทีนาทาบาแกกุ่ม (NICOTIANATABACUM) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่าหรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ และให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาเส้นหรือยาสูบประเภทขายโดยไม่จำกัดจำนวนตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า บุคคลหรือองค์กรที่ทำการแทนผู้ประกอบการ สมาคมหรือชมรมผู้เพาะปลูก ผู้บ่ม ผู้ค้าใบยาสูบ หรือสมาคมหรือชมรมผู้ค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ภาวะที่ร่างกายต้องบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นประจำและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“สูบบุหรี่” หมายความว่า รวมถึง การกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย

“เขตปลอดบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่

“เขตสูบบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้ให้เป็นที่สูบบุหรี่ภายในเขตปลอดบุหรี่

“หีบห่อ” หมายความว่า ซอง ห่อ หรือสิ่งบรรจุอื่นซึ่งใช้ในการหุ้มห่อบรรจุผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำในรูปแบบต่าง ๆ โดยการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การสร้างข่าว การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดง ณ จุดขาย การตลาดแบบตรง การขายหรือส่งเสริมการขายโดยใช้บุคคลเป็นการเฉพาะ และการตลาดในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าหรือบริการ หรือสร้างภาพลักษณ์

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง ตัวอักษร ภาพ ภาพเคลื่อนไหว แสง เสียง เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจาด หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้า ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้า ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้านั้น

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

- กำหนดกรณีในการห้ามผู้ใดแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือของผู้ผลิตหรือของผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดงสัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นใดโดยทำให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งกระทำเพื่อการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๑)

- กำหนดห้ามผู้ใดนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์นั้น เพื่อการโฆษณาชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งห้ามผู้ใดนำเข้าไปขาย โฆษณา หรือขาย ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๒)

- กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น หรือโฆษณาโดยการนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายความว่าความถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๓)

- กำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์และหีบห่อของผลิตภัณฑ์ที่ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าเพื่อขายหรือแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ ในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๔)

- กำหนดกรณีที่ห้ามผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การอุปถัมภ์ หรือให้การสนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน รวมทั้งกำหนด ห้ามเผยแพร่กิจกรรมหรือข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕)

- กำหนดห้ามผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงหรือยินยอมให้แสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ สถานที่ขายปลีก ทั้งนี้ การแสดงดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และกำหนดให้ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบ แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)

- กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของ ส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๗)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการแก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักรเกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการ ในการพิจารณาปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้องกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๘)

- กำหนดหลักเกณฑ์การผลิต การนำเข้า และการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภท บุหรี่ซิการ์เรต และกำหนดหลักเกณฑ์การขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทอื่น (ร่างมาตรา ๓๙)

- กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๒)

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๒๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๓)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๔) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๔)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๕)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ เป็นการกระทำของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้รับทำการโฆษณา หรือผู้ทำการสื่อสารการตลาด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาด ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และนอกจากต้องระวางโทษดังกล่าวแล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าปฏิบัติได้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๕๖)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๗)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๕๘)

- กำหนดว่าผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๙)

- กำหนดว่าผู้ประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าในกรณีที่การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของผู้รับจ้างหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ให้ระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบการดังกล่าว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท (ร่างมาตรา ๖๐)

- กำหนดว่าผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๑)

- กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๖๒)

- กำหนดว่าผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่แจ้งรายการ แจ้งรายการ ไม่ครบถ้วน หรือแจ้งรายการอันเป็นเท็จ ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ มิใช่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (ร่างมาตรา ๖๓)

- กำหนดว่าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (ร่างมาตรา ๖๔)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (ร่างมาตรา ๖๕)

- กำหนดว่าผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ส่งข้อมูลหรือส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดส่งข้อมูลอันเป็นเท็จตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๖๖)

- กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๗)

- กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๖๘)

- กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๙)

- กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท (ร่างมาตรา ๗๐)

- กำหนดว่าผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๗๑)

- กำหนดว่าผู้ใดไม่ชำระเงินค่าปรับตามคำสั่งที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๘ (๖) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับเป็นสองเท่าของค่าปรับตามคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗๒)

- กำหนดว่าในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๗๓)

- กำหนดว่าบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๗๔)

บทเฉพาะกาล

- กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) และให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการ และเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) และ (๖) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคแต่งตั้งข้าราชการกรมควบคุมโรคซึ่งรับผิดชอบงานด้านการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗๕)

- กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) และ (๓) และให้รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗๖)

- กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๑) (๒) และ (๓) และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗๗)

- กำหนดว่าการแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้แจ้งไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๗๘)

- กำหนดว่าบรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๗๙)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พ.ศ.

ข้อดี

มีบทบัญญัติที่เป็นการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลกที่ประเทศไทยเป็นภาคี

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ วงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรารถิพย์ หวังสมนึก	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พัชระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- บุหรี่แปลงร่างและผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ -๑-

- การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ -๔-

- คนไทยรวมพลัง ร่วมผลักดันร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
(ฉบับใหม่) เพื่อช่วยสกัดเด็กและเยาวชนไทยจากการเสพติดบุหรี่ -๑๐-

- กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก -๑๖-

- สรุป (ร่าง) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. -๓๐-

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ (๑)

- พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ (๗)

- ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๑)

- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ**

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายทั้งสองฉบับ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๖. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคติเยนาทาแบกัม (NICOTIANATABACUM) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่าหรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบและให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาเส้นหรือยาสูบประเภทขายโดยไม่จำกัดจำนวนตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า บุคคลหรือองค์กรที่ทำการแทนผู้ประกอบการ สมาคมหรือชมรมผู้เพาะปลูก ผู้บ่ม ผู้ค้าใบยาสูบ หรือสมาคมหรือชมรมผู้ค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ภาวะที่ร่างกายต้องบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นประจำและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“สูบบุหรี่” หมายความว่า รวมถึง การกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย

“เขตปลอดบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่

“เขตสูบบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้ให้เป็นที่สูบบุหรี่ภายในเขตปลอดบุหรี่

“หีบห่อ” หมายความว่า ซอง ห่อ หรือสิ่งบรรจุอื่นซึ่งใช้ในการหุ้มห่อบรรจุ

ผลิตภัณฑ์ยาสูบ

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ

๘.๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖)
มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์
ยาสูบแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
ยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้
ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์ การสาธารณสุข กฎหมาย
และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้านละหนึ่งคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับ
การเสนอชื่อโดยองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรม
เกี่ยวกับด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน จำนวนสามคน และด้านการคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพของประชาชนจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมควบคุมโรค
แต่งตั้งข้าราชการกรมควบคุมโรคซึ่งรับผิดชอบงานด้านการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจำนวนสองคน
เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๘.๑.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(ข) ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๔) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๕) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (๖) เป็นผู้ประกอบอาชีพที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (๗) เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๑.๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปก่อน จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

๘.๑.๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๗

๘.๑.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการประชุมคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๑.๘ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

๘.๑.๙ กำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการตามหมวดนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๑.๑๐ กำหนดให้กรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้กรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ เสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๓) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๔) ประสานงาน สนับสนุน และร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรการตามมาตรา ๑๐ (๒)

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมควบคุมโรค

๘.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร

๘.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบหกคน ได้แก่ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบหมาย ตำแหน่งละหนึ่งคน สรรพสามิตพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งอธิบดีกรมสรรพสามิต มอบหมายหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ (กรุงเทพมหานคร) ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการ สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์กรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือ การสาธารณสุข กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชน และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน

ให้รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง ข้าราชการในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๒.๒ กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๓ หมวด ๓ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด

๘.๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ อัยการจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัด ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนสามคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน

ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๓.๒ กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๒) ดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรการตามมาตรา ๑๐ (๒)

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ การลด และเลิก การบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๔) ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต่อคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

๘.๓.๔ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดจะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุม ผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดมอบหมายก็ได้

๘.๓.๕ กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ จังหวัดแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ ยาสูบจังหวัด และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดแต่งตั้ง ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๔ หมวด ๔ การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔.๑ กำหนดห้ามผู้ใดขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์ และกำหนดวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของผู้ซื้อหรือผู้รับการให้ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี บริบูรณ์

ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของผู้ซื้อหรือผู้รับการให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้ผู้ขาย หรือผู้ให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแจ้งให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่น ที่แสดงอายุของบุคคลนั้นก่อน แล้วแต่กรณี

ห้ามผู้ใดใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้บุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔.๒ กำหนดข้อห้ามแก่ผู้ขายปลีก ในการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ในการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผู้ขายปลีก ห้ามผู้ขายปลีกกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องหมาย
- (๒) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- (๓) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขายยาสูบ
- (๔) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ยาสูบกับสินค้าอื่น การให้บริการ หรือสิทธิประโยชน์อื่น แล้วแต่กรณี
- (๕) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยกระทำการในลักษณะที่แสดงถึงการลดราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย

(๖) ขายสินค้าหรือให้บริการโดยมีการแจก แถม ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ แล้วแต่กรณี

(๗) เร่ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๘) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบมาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(๙) แสดงราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขายในลักษณะจงใจให้บริโภคมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔.๓ กำหนดห้ามผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเพื่อเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเพื่อเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔.๔ กำหนดสถานที่ที่ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (๒) สถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๓) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๔) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก
- (๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๘.๔.๘ กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น หรือโฆษณาโดยการนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายความถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น หรือโฆษณาโดยการนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายความถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๘.๔.๙ กำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์และหีบห่อของผลิตภัณฑ์ที่ห้ามผู้ใดผลิตขาย นำเข้าเพื่อขายหรือแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ ในราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปลักษณะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๒) ผลิตภัณฑ์ที่บริโภคโดยวิธีสูบบุหรี่และมีสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๓) หีบห่อของผลิตภัณฑ์ตาม (๑) และ (๒)

๘.๔.๑๐ กำหนดกรณีที่ห้ามผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การอุปถัมภ์หรือให้การสนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน รวมทั้งกำหนดห้ามเผยแพร่กิจกรรมหรือข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ ห้ามผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การอุปถัมภ์หรือให้การสนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ต่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๒) ที่ส่งผลหรือที่อาจส่งผลต่อการแทรกแซงนโยบายการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๓) โฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๔) ส่งเสริมการบริโภคยาสูบ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการกระทำในระหว่างผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการบริจาคหรือการช่วยเหลือตามมนุษยธรรมในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรง

ห้ามผู้ใดเผยแพร่กิจกรรมหรือข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๘.๔.๑๑ กำหนดห้ามผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงหรือยินยอมให้แสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ สถานที่ขายปลีก ทั้งนี้ การแสดงดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และกำหนดให้ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ห้ามผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงหรือยินยอมให้แสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ สถานที่ขายปลีก

การแสดงชื่อและราคาของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการแสดงการเป็นสถานที่ขายปลีกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ให้ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบ แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๘.๔.๑๒ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในราชอาณาจักรต้องมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ สารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น และส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบตามวรรคสองมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงสาธารณสุขออกใบรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น ทั้งนี้ การออกใบรับรอง อายุใบรับรอง และการออกใบแทนใบรับรองดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบตามวรรคสองมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีออกคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผลิตหรือนำเข้านั้น และประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบถึงคำสั่ง

ค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นจากการตรวจสอบส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามวรรคสอง หรือการทำลายหรือการประกาศตามวรรคสี่ ให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน กฎกระทรวง ตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้รัฐมนตรีประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายละเอียดทางเทคนิค ทางวิชาการ หรือเรื่องที่ต้องเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ก็ได้

๘.๔.๑๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการแก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ผลิตภัณฑ์ยาสูบเพื่อขายในราชอาณาจักรเกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกำหนดให้อำนาจ คณะกรรมการในการพิจารณาปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้องกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ต้องดำเนินการให้หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบมีขนาด สี สัญลักษณ์ ฉลาก รวมทั้ง ลักษณะการแสดงเครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ก่อนที่จะนำออกจากแหล่งผลิตหรือก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

ห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีได้จัดให้มีหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดง เครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความ ตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน ให้คณะกรรมการ พิจารณาว่าสมควรปรับปรุงประกาศตามวรรคหนึ่งหรือไม่ ทุกสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการจะพิจารณาปรับปรุงประกาศดังกล่าว ในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้

๘.๔.๑๔ กำหนดหลักเกณฑ์การผลิต การนำเข้า และการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ยิกาแรต และกำหนดหลักเกณฑ์การขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทอื่น (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ห้ามผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ประเภทบุหรี่ยิกาแรตที่มีขนาดบรรจุต่ำกว่ายี่สิบมวนต่อซองหรือต่อภาชนะบรรจุบุหรี่ยิกาแรต

ห้ามไม่ให้มีการแบ่งขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยิกาแรต

การขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๘.๔.๑๕ กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตหรือการนำเข้าในราชอาณาจักร ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รายได้ ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๕ รายงานประจำปี งบดุลที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองแล้ว และข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตหรือการนำเข้าในราชอาณาจักร ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รายได้ ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๕ รายงานประจำปี งบดุลที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองแล้ว และข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๘.๕ หมวด ๕ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

๘.๕.๑ กำหนดเกี่ยวกับการประกาศประเภทหรือชื่อของสถานที่และยานพาหนะ ให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ และกำหนดเกี่ยวกับเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรื่อดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะดังกล่าว เป็นเขตปลอดบุหรี่

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อาจกำหนดให้มีเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ปริมาณหนึ่งก็ได้

๘.๕.๒ กำหนดห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ที่กำหนดตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง

๘.๕.๓ กำหนดสภาพและลักษณะของสถานที่หรือยานพาหนะที่ประกาศให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใด เป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่

(๒) ปราศจากอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่

(๓) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ

คณะกรรมการ

(๓) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือสิ่งอื่นใดทั้งหมดหรือบางส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิต การนำเข้า การขาย หรือการดำเนินการที่เป็นการกระทำความผิดตามหมวด ๔ เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

(๔) มีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือวัตถุใดที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเพื่อการดำเนินคดี

(๕) ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียง หรือเก็บรวบรวมวัตถุอื่นใด เพื่อเป็นพยานหลักฐาน

๔.๖.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหมวด ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่สาธารณะหรือสถานที่ทำงาน ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามหมวด ๕

(๒) เรียกให้หยุดหรือเข้าไปในยานพาหนะ เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามหมวด ๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือวัตถุใดที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเพื่อการดำเนินคดี

(๔) เรียก ขอดูบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารอื่นใด ซึ่งระบุชื่อ ที่อยู่ และปรากฏรูปถ่ายของผู้ถือบัตรเพื่อบันทึกข้อมูล ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามหมวด ๕

(๕) ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียง หรือเก็บรวบรวมวัตถุอื่นใด เพื่อเป็นพยานหลักฐาน

(๖) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อให้ชำระเงินค่าปรับตามที่เปรียบเทียบในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามหมวด ๕ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกคำสั่ง และแบบของหนังสือดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๔.๖.๓ กำหนดว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๘.๖.๔ กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ตามสมควร (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ตามสมควร

๘.๖.๕ กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๘.๖.๖ กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๘.๗.๑ กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๒๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๒๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๒ กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๔) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๔) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

๘.๗.๓ กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

๘.๗.๔ กำหนดว่าผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ เป็นการกระทำของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้รับทำการโฆษณา หรือผู้ทำการสื่อสารการตลาด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาด ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และนอกจากต้องระวางโทษดังกล่าวแล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าปฏิบัติได้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ เป็นการกระทำของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้รับทำการโฆษณา หรือผู้ทำการสื่อสารการตลาด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาด ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าปฏิบัติได้ถูกต้อง

๘.๗.๕ กำหนดว่าผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๘.๗.๖ กำหนดว่าผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

๘.๗.๗ กำหนดว่าผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๘.๗.๘ กำหนดว่าผู้ประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าในกรณีที่การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของผู้รับจ้างหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ให้ระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบการดังกล่าว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ผู้ประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับจ้างหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ให้ระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบการตามวรรคหนึ่ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

๘.๗.๙ กำหนดว่าผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

๘.๗.๑๐ กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

๘.๗.๑๑ กำหนดว่าผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่แจ้งรายการแจ้งรายการไม่ครบถ้วน หรือแจ้งรายการอันเป็นเท็จ ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๑๕ กำหนดว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๗)

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

๘.๗.๑๖ กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๖๘)

มาตรา ๖๘ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๘.๗.๑๗ กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๖๙)

มาตรา ๖๙ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

๘.๗.๑๘ กำหนดว่าผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท (ร่างมาตรา ๗๐)

มาตรา ๗๐ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

๘.๗.๑๙ กำหนดว่าผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๗๑)

มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๒๐ กำหนดว่าผู้ใดไม่ชำระเงินค่าปรับตามคำสั่งที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ (๖) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับเป็นสองเท่าของค่าปรับตามคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗๒)

มาตรา ๗๒ ผู้ใดไม่ชำระเงินค่าปรับตามคำสั่งที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ (๖) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับเป็นสองเท่าของค่าปรับตามคำสั่งดังกล่าว

๘.๗.๒๑ กำหนดว่าในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๗๓)

กรุงเทพมหานครไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗๖)

มาตรา ๗๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) และ (๓) และให้รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๘.๓ กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ จังหวัดประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๑) (๒) และ (๓) และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗๗)

มาตรา ๗๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๑) (๒) และ (๓) และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๘.๔ กำหนดว่าการแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้แจ้งไว้ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๗๘)

มาตรา ๗๘ การแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้แจ้งไว้ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บุหรี่แปลงร่างและผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่*

บุหรี่แปลงร่าง

เป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดใหม่ที่มีส่วนประกอบของสารนิโคตินแต่ไม่มีควันจากการเผาไหม้ และโฆษณาว่าช่วยลดอันตรายที่เกิดจากควันบุหรี่ (Harm reduction products) ช่วยลดการสูบบุหรี่ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้แก่ปัญหาสุขภาพให้กับผู้สูบบุหรี่และผู้ได้รับควันบุหรี่ ปัจจุบันมีบุหรี่แปลงร่างรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๑. บุหรี่ไฟฟ้า (Electric Cigarette/E-Cigarette) คือ เทคโนโลยีใหม่ที่บริษัทบุหรี่อ้างว่าสามารถช่วยให้คนที่ติดบุหรี่หลีกเลี่ยงโรคร้ายที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือสามารถเลิกสูบบุหรี่จริงได้อย่างถาวร โดยที่ไม่รู้สึกรู้ว่าขาดบุหรี่ ไม่มีใบยาสูบเป็นส่วนผสม แต่มีสารละลายนิโคติน และสารเคมีโพรไพลีนไกลคอล ซึ่งบรรจุในรูปแบบแท่ง (cartridge) มีแบตเตอรี่สำหรับอัดไฟไว้ในเครื่อง เมื่อสูบลมผ่านเข้าเครื่องสำหรับอัดไฟไว้ในเครื่อง เมื่อสูบลมผ่านเข้าเครื่องจะเปลี่ยนโพรไพลีนไกลคอลให้เป็นละอองคล้ายควันบุหรี่ และแตกกลืนให้นำมาใช้ แม้จะมีการอ้างถึงข้อดีของบุหรี่ไฟฟ้า คือ ไม่มีควันที่มึนกลืนลมหายใจ ผู้สูบไม่มีกลิ่น ฟันไม่เหลือง ไม่มีควันบุหรี่มือสอง ที่สำคัญคือไม่มีสารทาร์ สารพิษ หรือสารก่อมะเร็ง อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่ขายตามท้องตลาด พบว่าในแต่ละแท่งมีนิโคตินมากถึง ๑๘ มิลลิกรัมซึ่งมากกว่าปริมาณที่ระบุไว้บนฉลากและมากกว่าบุหรี่รูปแบบธรรมดาถึง ๑๐ เท่า

๒. บุหรี่ไร้ควัน (Smokeless tobacco) คือ ผลิตภัณฑ์ยาสูบในรูปแบบของการเคี้ยวและการนัตยาเข้าทางจมูกหรือปาก มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับระดับของ tobacco-specific nitrosamines (TSNAs เป็นยาสูบที่ใช้ในสภาพปราศจากการเผาไหม้ แต่ทำให้การดูดซึมนิโคตินเข้าสู่ร่างกายมีหลายแบบ ทั้งแบบเคี้ยว แบบอม ทั้งหมดมีส่วนประกอบสำคัญ คือ นิโคติน และสารก่อมะเร็ง ๒๘ ชนิด) ผลทางสุขภาพที่สำคัญที่สุด ได้แก่ มะเร็งช่องปาก และเป็นสาเหตุของการเสียชีวิต (ในเอเชียใต้ถึงปีละ ๕๐,๐๐๐ คน)

๓. เจลนิโคติน (Nicotine gel) คือ ยาสูบรูปแบบใหม่ที่ใช้ทามือแล้วนิโคตินจากเจลจะถูกดูดซึมผ่านผิวหนังเข้าไปในร่างกายภายใน ๓๐ วินาที นี่เป็นเพียงกลยุทธ์การตลาดของบริษัทบุหรี่ที่ต้องการลวงผู้สูบบุหรี่ให้คิดว่าผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีความปลอดภัยและไม่ต้องเลิกสูบบุหรี่ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่อยากลองใช้ แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ช่วยเลิกบุหรี่ ไม่ได้ผ่านการรับรองประสิทธิภาพจากองค์การอาหารและยา ไม่ได้ช่วยให้ผู้สูบปลอดภัยกว่าการสูบบุหรี่ธรรมดา ผลิตภัณฑ์นี้อาจจะมีผลก่อให้เกิดความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็ว หากเป็นผู้ที่มีโรคประจำตัวก็อาจทำให้เกิดอันตรายได้

* คู่มือเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ เล่ม ๓ (ฉบับ มกราคม ๒๕๕๕) จัดทำโดย เครือข่ายเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และเครือข่ายนักรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ เอเชีย

๔. น้ำดื่มนิโคติน คือ บุหรี่รูปแบบใหม่ที่นำพาสารเสพติดสำคัญจากบุหรี่ คือ นิโคติน สู่ร่างกายในรูปแบบน้ำดื่มนิโคติน ซึ่งเป็นสารนิโคตินละลายน้ำปรุงรสให้มีรสชาติที่นุ่มนวล สำหรับดื่ม ให้ฤทธิ์ทดแทนการสูบบุหรี่

บุหรี่ชูรส

คือ บุหรี่ที่มีรสชาติเลียนแบบผลไม้ หรือ รสอื่น ๆ โดยบุหรี่จะผ่านการปรุงแต่งรสจนหอม ยั่วยวนด้วยกลิ่นอ่อนของช็อคโกแลต , วานิลลา , มินท์ , เชอรี่ , คาราเมล , มะพร้าว , ส้ม , มะนาว แม้กระทั่งรสบัว ผลิตขึ้นเพื่อจูงใจวัยรุ่นนักศึกษาสูบบุหรี่ใหม่ รวมถึงทำให้เข้าใจผิดว่าอันตรายน้อย เพราะมี รสชาติที่สันคล้ายธรรมชาติ

บาราอู – Hookha – Shisha – Narghile

เป็นยาสูบที่สูบผ่านน้ำ โดยส่วนบนสุดใช้วางยาเส้นที่เรียกว่า มาแอสเซล (MU ASSEL) ซึ่งเป็นส่วนผสมของใบยาสูบ (tobacco) กับสารที่มีความหวาน เช่น น้ำผึ้ง หรือกากน้ำตาล (maltase) หรือผลไม้ตากแห้ง ทำให้เกิดกลิ่นหอม ทำให้เกิดกลิ่นหอม ซึ่งมักก่อไว้ในกระดาดชอยล์ โดยใช้ถ่านหรือ ความร้อนจากไฟฟ้าในการเผาไหม้ คิวจากการเผาไหม้จะผ่านน้ำมายังส่วนล่างสุด ซึ่งเป็นภาชนะ ที่ทำด้วยแก้วสวยงามที่บรรจุน้ำไว้ ถ้าใช้เวลาสูบนาน ๔๕ นาที จะได้รับสารทาร์เป็น ๓๖ เท่า คาร์บอน มอนนอกไซด์เป็น ๑๕ เท่า และนิโคตินเป็น ๗๐ เท่า เมื่อเทียบกับการสูบบุหรี่ ๑ มวน ซึ่งเป็นอันตราย ต่อร่างกายอย่างมาก

ทำไมต้องมีการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่

จากสถานการณ์ความเคลื่อนไหวของบริษัทบุหรี่พบว่า ขณะนี้บริษัทบุหรี่ข้ามชาติพยายาม ขยายตลาดบุหรี่มาสู่ประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา ซึ่งประเทศไทยเป็นจุดหมายหนึ่ง การตลาด ที่สำคัญของบริษัทบุหรี่เหล่านี้ คือ การสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นมาให้ดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มเด็ก เยาวชนและผู้หญิง รวมทั้งหลอกหลวงว่ามีโทษภัยน้อยกว่าบุหรี่ทั่วไป ทั้งที่ความจริงแล้ว มีอันตรายต่อสุขภาพกว่าบุหรี่ทั่วไปหลายเท่า เพราะฉะนั้นการเฝ้าระวังกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัท บุหรี่และผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ จะช่วยป้องกันการเพิ่มขึ้นของนักสูบบุหรี่ใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มที่ เป็นเป้าหมายของบริษัทบุหรี่และป้องกันการลักลอบจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่เหล่านี้

เราเฝ้าระวังอะไรบ้าง

- การลักลอบจำหน่ายบุหรี่แปลงร่าง และ บุหรี่ชูรส
- การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตและประชาสัมพันธ์ของบริษัทบุหรี่ที่อ้างว่ามีอันตรายน้อย
- รูปแบบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เช่น การออกแบบซอง และรสชาติที่ดึงดูดความสนใจ
- การวางจำหน่ายในสถานที่ต่าง ๆ

เฝ้าระวังที่ไหน

- รอบ ๆ สถานศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียน เป็นต้น
- งานประเพณี งานคอนเสิร์ต งานกาชาด

- แหล่งสถาบันบันเทิงต่าง ๆ เช่น ผับ บาร์ หรือร้านอาหาร
 - แหล่งขายสินค้าต่าง ๆ เช่น ตลาดนัด ถนนคนเดิน ตลาดกลางคืน (night bazaar)
 - ข่าวนั่งสื่อพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ
 - อินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ของบริษัท
 - ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือ การประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ (เช่น งานแถลงข่าว ชื่อบริษัท บุหรี โลโก้บริษัทบุหรี ตามสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ)
-

การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร ปี พ.ศ. 2557*

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร ครั้งแรกในปี 2519 สำหรับการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราเริ่มตั้งแต่ปี 2544 และได้ดำเนินการสำรวจมาแล้วทั้งสิ้น 16 ครั้ง การสำรวจ ปี 2557 นี้เป็นครั้งที่ 17 เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน โดยสุ่มเลือกผู้ตอบสัมภาษณ์ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่เป็นสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่างและตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองหรือด้วยคนเฝ้าครัวเรือนละ 1 คน โดยมีจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขต เทศบาลทั่วทั้งประเทศ 25,758 ครัวเรือน และมีผลการสำรวจที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การสูบบุหรี่

จำนวนผู้สูบบุหรี่ และอัตราการสูบบุหรี่

พบว่าในจำนวนประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปทั้งสิ้น 54.8 ล้านคน เป็นผู้ที่สูบบุหรี่ 11.4 ล้านคน (ร้อยละ 20.7) โดยเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ 10 ล้านคน (ร้อยละ 18.2) และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง 1.4 ล้านคน (ร้อยละ 2.5) เมื่อพิจารณาอัตราการสูบบุหรี่ตามกลุ่มวัย พบว่ากลุ่มวัยทำงาน (25 - 59 ปี) มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด (ร้อยละ 23.5) รองลงมาคือกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) และกลุ่มเยาวชน (15 - 24 ปี) (ร้อยละ 16.6 และ 14.7 ตามลำดับ) อัตราการสูบบุหรี่ของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง 18.4 เท่า (ร้อยละ 40.5 และ 2.2 ตามลำดับ) นอกเขตเทศบาล มีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าในเขตเทศบาล 1.3 เท่า (ร้อยละ 23.0 และ 18.0 ตามลำดับ)

ตาราง 1 จำนวนประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่สูบบุหรี่ อัตราการสูบบุหรี่ จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2557

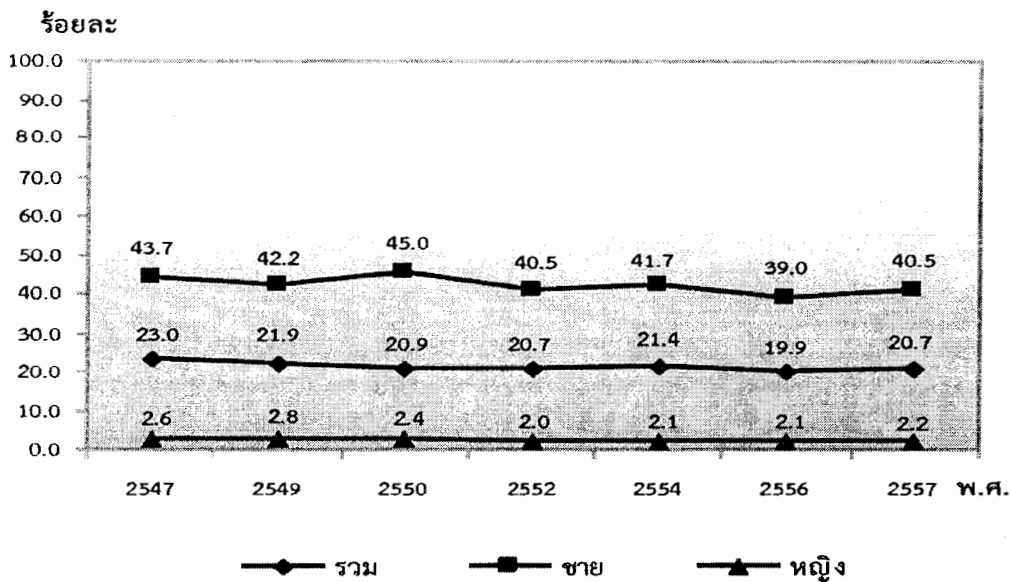
กลุ่มอายุ เพศ และเขตการปกครอง	ประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	ผู้สูบบุหรี่ในจำนวนประชากร			อัตราการสูบบุหรี่ (%)
		รวม	สูบบุหรี่เป็นประจำ	สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	
รวม	54,831.2 (100.0)	11,363.4	10,002.5 (18.2)	1,360.9 (2.5)	20.7
กลุ่มอายุ (ปี)					
15 - 24	9,636.8	1,413.7	1,107.6	306.1	14.7
25 - 59	35,214.1	8,290.2	7,368.3	921.9	23.5
60 ขึ้นไป	9,980.4	1,659.5	1,526.6	132.9	16.6
เพศ					
ชาย	26,524.1	10,746.8	9,490.0	1,256.8	40.5
หญิง	28,307.2	616.6	512.5	104.1	2.2
เขตการปกครอง					
ในเขตเทศบาล	24,882.1	4,483.3	3,883.4	599.9	18.0
นอกเขตเทศบาล	29,949.2	6,880.1	6,119.1	761.0	23.0

อัตราการสูบบุหรี่ของประชากรหมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรที่สูบบุหรี่ ต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในแต่ละเพศ และเขตการปกครอง

* ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ , ระบบออนไลน์ , แหล่งที่มา : https://www.m-society.go.th/article_attach/13207/17336.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

เมื่อพิจารณาอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในภาพรวมพบว่าในช่วงปี 2547 - 2552 อัตราการสูบบุหรี่มีแนวโน้มลดลง (ร้อยละ 23.0 และ 20.7 ตามลำดับ) ปี 2554 อัตราสูบเพิ่มขึ้นอีกเป็นร้อยละ 21.4 และลดลงเหลือ ร้อยละ 19.9 ในปี 2556 ผลสำรวจครั้งล่าสุดในปี 2557 อัตราการสูบเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20.7 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการสูบบุหรี่ปี 2557 กับปี 2556 พบว่าทั้งเพศชายและหญิงมีอัตราการสูบบุหรี่เพิ่มสูงขึ้น ผู้ชาย เพิ่มจากร้อยละ 39.0 เป็น 40.5 ผู้หญิงเพิ่มเพียงเล็กน้อยจากร้อยละ 2.1 เป็น 2.2

แผนภูมิ 1 เปรียบเทียบอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2547-2557

อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ ครั้งแรกและสูบเป็นปกตินิสัย

จากผลการสำรวจในปี 2557 พบว่า อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำคือ 17.8 ปี ขณะที่อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่เป็นประจำ (สูบประจำ/นาน ๆ ครั้ง) คือ 19.5 ปี เมื่อเทียบกับปี 2550 พบว่าทุกกลุ่มวัยมีอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่น้อยลง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน (15 - 24 ปี) เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุน้อยลงค่อนข้างมากกว่ากลุ่มอื่น คือจากปี 2550 เยาวชนเริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ 16.8 ปี และในปี 2557 ลดลงเป็น 15.6 ปี จากผลการสำรวจในปี 2557 ชี้ให้เห็นว่าอายุของนักสูบหน้าใหม่ลดลง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนและบังคับใช้มาตรการและกฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสกัดกั้นการเกิดนักสูบหน้าใหม่

ตาราง 2 เปรียบเทียบอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรก ของผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่สูบบุหรี่เป็นประจำ จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2544-2557

พ.ศ.	เยาวชน (15 - 24 ปี)	วัยทำงาน (25 - 59 ปี)	วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	อายุเฉลี่ย
2544	16.9	18.7	19.3	18.5
2547	16.5	18.6	19.2	18.4
2549	16.6	18.1	18.5	18.3
2550	16.8	18.7	19.3	18.5
2554	16.2	18.1	18.6	17.9
2557	15.6	18.0	18.5	17.8

ประเภทของบุหรี่ที่สูบ

พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 61.7) ของผู้สูบบุหรี่เป็นประจำนิยมสูบบุหรี่มวนที่ผลิตจากโรงงาน รองลงมาสูบบุหรี่มวนเอง (ร้อยละ 55.4) มีผู้ที่สูบบุหรี่หรือไปป์เพียงร้อยละ 1.3 และมีสัดส่วนของผู้สูบบุหรี่ที่สูบผ่านน้ำ เช่น บารากู่/ฮุกก้า/ซิชา และบุหรี่ไฟฟ้าแบบแท่ง ร้อยละ 0.8 โดยกลุ่มผู้สูบบุหรี่มวนที่สูบผ่านน้ำ เช่น บารากู่/ฮุกก้า/ซิชา และมีสัดส่วนของการสูบบุหรี่มวนเองสูงกว่ากลุ่มวัยอื่น (ร้อยละ 80.6) ผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลสูบบุหรี่มวนเองมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลเกือบสองเท่า (ร้อยละ 68.4 และ 35.0 ตามลำดับ) ผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลสูบบุหรี่มวนที่ผลิตจากโรงงานสูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 75.9 และ 52.7ตามลำดับ) เยาวชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครนิยมสูบบุหรี่ที่สูบผ่านน้ำ เช่น บารากู่/ฮุกก้า/ซิชา

ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อบุหรี่มาสูบเอง (เฉลี่ยต่อเดือน)

ผู้สูบบุหรี่เป็นประจำมีค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อบุหรี่มาสูบเอง โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 423 บาท กลุ่มวัยทำงานมีค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อบุหรี่เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่ากลุ่มเยาวชนและกลุ่มผู้สูงอายุ (470 บาท, 409 บาท และ 208 บาท ตามลำดับ)

การได้รับควันบุหรี่มือสอง (Secondhand Smoke)

จากการสอบถามถึงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในตัวของสมาชิกที่อยู่อาศัยในครัวเรือน พบว่า 3 ใน 5 (ร้อยละ 59.4) ของผู้ตอบฯ ตอบว่าไม่มีการสูบบุหรี่ภายในตัวบ้าน 2 ใน 5 (ร้อยละ 39.5) ตอบว่ามีการสูบบุหรี่ภายในตัวบ้าน และที่เหลือร้อยละ 1.1 ตอบว่าไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ และเมื่อถามถึงความบ่อยครั้งของการสูบบุหรี่ในครัวเรือน พบว่าร้อยละ 27.8 มีการสูบบุหรี่ในครัวเรือนทุกวัน และร้อยละ 7.1 มีการสูบบุหรี่ในบ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง จากผลการสำรวจนี้ชี้ให้เห็นว่ายังมีผู้สูบบุหรี่อีกจำนวนมากที่นอกจากจะไม่ใส่ใจในสุขภาพของตนเองแล้ว ยังไม่คำนึงถึงสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตของสมาชิกคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมบ้านเดียวกัน

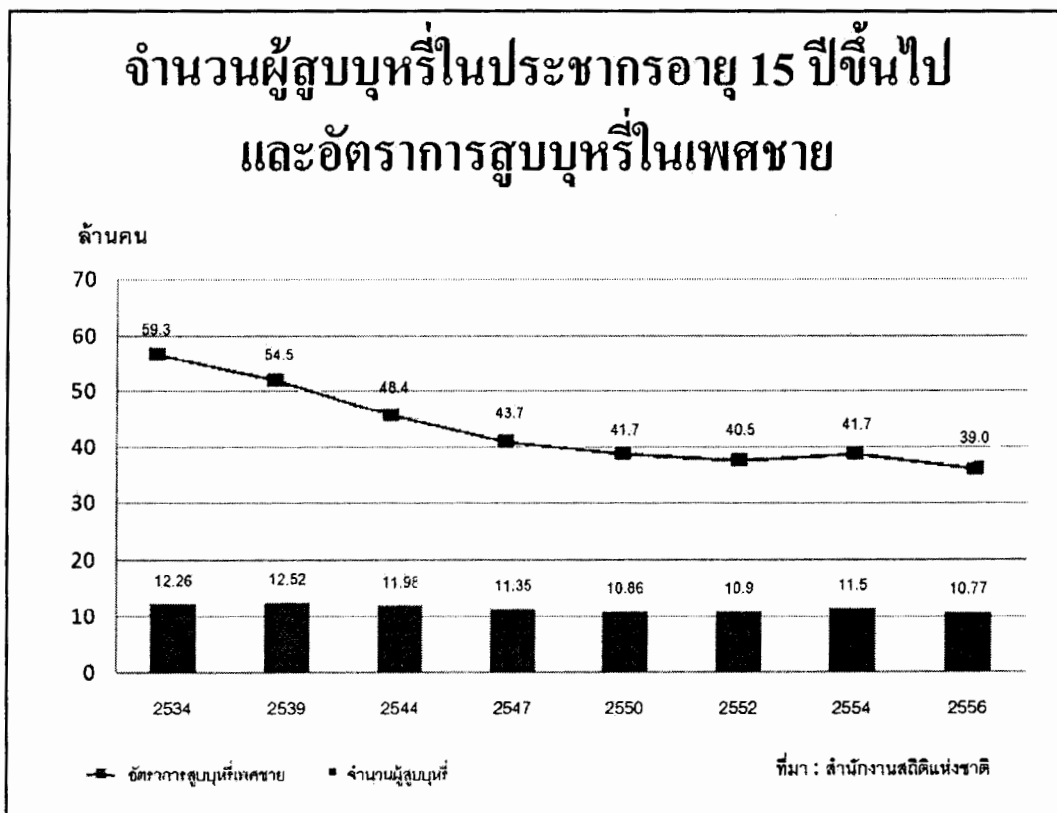
ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่

ก. ข้อเท็จจริง

- กฎหมายบุหรี่ (พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่) ได้มีการบังคับใช้มากว่าสิบปีแล้ว ในขณะที่บริษัทบุหรี่ได้พัฒนาเทคนิคการตลาดใหม่ ๆ รวมทั้งมีผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด ทำให้มีผู้เสพติดบุหรี่รายใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปรับปรุงกฎหมายควบคุมยาสูบให้สอดคล้องกับอนุสัญญาควบคุมยาสูบ ขององค์การอนามัยโลก ที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 179 รัฐภาคี ที่ต้องควบคุมการทำตลาดของบริษัทบุหรี่

- จำนวนคนไทยที่สูบบุหรี่ในปี พ.ศ. 2556 ลดลงจากปี พ.ศ. 2534 เพียงเล็กน้อย แต่แนวโน้มอัตราการสูบบุหรี่กลับสูงขึ้นในกลุ่มเยาวชนและสตรี จากสถิติพบว่าเยาวชนไทย 10 คนที่ติดบุหรี่ 7 คนจะติดไปตลอดชีวิต และใน 3 คนที่เหลือ ต้องสูบบุหรี่เฉลี่ย 20 ปีก่อนที่จะเลิกได้

ข. ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติมใน พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่
แก้ไขคำนิยามให้ทันกับกลยุทธ์ของบริษัทบุหรี่

- คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ให้หมายรวมถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบใหม่ ๆ อาทิ บุหรี่ไฟฟ้า บารากู่
- คำว่า “การโฆษณา” ให้ครอบคลุมการสื่อสารการตลาดรูปแบบใหม่ ๆ อาทิ การใช้สื่อบุคคล “พรีตี้”

* มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ , ระบบออนไลน์ , แหล่งที่มา : http://www.ashthailand.or.th/th/data_center_page.php?id=839 (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

เพิ่มมาตรการป้องกันการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชน

- ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (ปัจจุบันกำหนดไว้ที่ 18 ปี)
- ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ปัจจุบันมีนโยบายห้าม แต่ไม่มีกฎหมายรองรับ)

- ห้ามขายบุหรี่ซิกาแรตที่บรรจุของน้อยกว่ายี่สิบมวน
 - ห้ามแบ่งขายบุหรี่ซิกาแรตเป็นมวน ๆ (ปัจจุบันห้ามอยู่แล้ว แต่กฎหมายเขียนไว้ไม่ชัดเจน)
- เพิ่มข้อห้ามการโฆษณาทางอ้อม
- ห้ามการสื่อสารการตลาดในสื่อต่าง ๆ รวมถึงการใช้สื่อบุคคล (พรีดตี้)
 - ห้ามเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ “กิจกรรมเพื่อสังคม” (CSR) ของบริษัทบุหรี่ ในทุกสื่อ (ปัจจุบันห้ามเพียงสื่อวิทยุและโทรทัศน์)

เพิ่มมาตรการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในอนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก

- ห้ามส่วนราชการรับการอุปถัมภ์จากรุจกียาสูบ (ปัจจุบันห้ามโดยมติคณะรัฐมนตรี)
- กำหนดลักษณะของจุดขายปลีกยาสูบ
- กำหนดให้บริษัทบุหรี่ต้องจัดส่งรายงานประจำปีให้คณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบ
- กำหนดแนวทางและขั้นตอนการติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับบริษัทบุหรี่ ในกรณีที่มีความจำเป็น

เพิ่มมาตรการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่

- กำหนดให้ผู้ดำเนินการ (เจ้าของสถานที่สาธารณะ) มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่
- ปรับปรุงขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายเขตปลอดบุหรี่

ปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการควบคุมยาสูบในทุกกระดับ

- กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาสูบระดับประเทศ และคณะกรรมการควบคุมยาสูบระดับจังหวัด รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมยาสูบ

ทั้งนี้เนื่องจากงานควบคุมยาสูบของประเทศไทย ยังขาดโครงสร้างองค์กรรัฐที่จะสนับสนุนการควบคุมยาสูบในระดับจังหวัด ทั้ง ๆ ที่มีคนไทยที่สูบบุหรี่กว่าร้อยละ 90 อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดในร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการควบคุมยาสูบในระดับจังหวัด

ค. ผลดีของ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่

มาตรการต่าง ๆ ที่ปรับปรุงจะมีผลทำให้

- จำนวนเยาวชนรายใหม่ที่เสพติดบุหรี่ลดลง
- จำนวนผู้ที่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้เพิ่มขึ้น
- รัฐบาลสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่มากขึ้น

ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาควบคุมยาสูบได้ และไม่ขัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลก

ตลาดบุหรี่ซิกาแรตจะไม่สามารถขยายตัวได้ หรือมีขนาดค่อย ๆ เล็กลง ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบจะขยายตลาดได้ยากขึ้น

ร้านค้าปลีก ที่ขายบุหรี่หรือยาสูบจะได้รับผลกระทบน้อยมาก เนื่องจากการปรับแก้กฎหมาย เกี่ยวข้องกับการโฆษณาและส่งเสริมการตลาดของบริษัทบุหรี่เป็นประเด็นหลัก มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ร้านค้าปลีกโดยตรง แต่มีเพียงประเด็นห้ามแบ่งขายบุหรี่เป็นรายมวนเท่านั้น

ชาวไร่ยาสูบก็ได้รับผลกระทบน้อยมากเช่นกัน เพราะร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ ยาสูบไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกหรือการค้าใบยาสูบแต่อย่างใด

คนไทยรวมพลัง ร่วมผลักดันร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ฉบับใหม่)
เพื่อช่วยสกัดเด็กและเยาวชนไทยจากการเสพติดบุหรี่*

ประเทศไทยจำเป็นต้องต้องมีกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่เพื่อเด็กและเยาวชนไทยในอนาคต ซึ่งต้องการการสนับสนุนจากประชาชนชาวไทยทุกคน

๑. ข้อเท็จจริง

• กฎหมายบุหรี่ (พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่) ได้มีการบังคับใช้มากกว่า ๒๐ ปีแล้ว ในขณะที่บริษัทบุหรี่ได้พัฒนาเทคนิคการตลาดใหม่ ๆ รวมทั้งมีผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด ทำให้มีผู้เสพติดบุหรี่รายใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

• ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปรับปรุงกฎหมายควบคุมยาสูบให้สอดคล้องกับอนุสัญญาควบคุมยาสูบ ขององค์การอนามัยโลก ที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน ๑๗๙ ภูมิภาค ที่ต้องควบคุมการทำการตลาดของบริษัทบุหรี่

• จำนวนคนไทยที่สูบบุหรี่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เพียงเล็กน้อย แต่แนวโน้มอัตราการสูบบุหรี่กลับสูงขึ้นในกลุ่มเยาวชนและสตรี จากสถิติพบว่าเยาวชนไทย ๑๐ คนที่ติดบุหรี่ ๗ คนจะติดไปตลอดชีวิต และใน ๓ คนที่เหลือ ต้องสูบบุหรี่เฉลี่ย ๒๐ ปีก่อนที่จะเลิกได้

๒. ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่

• แก้ไขคำนิยามให้ทันกับกลยุทธ์ของบริษัทบุหรี่

- คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ให้หมายรวมถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบใหม่ ๆ อาทิ บุหรี่ไฟฟ้า

บาราเก้

- คำว่า “การโฆษณา” ให้ครอบคลุมการสื่อสารการตลาดรูปแบบใหม่ ๆ อาทิ การใช้สื่อบุคคล “พริตตี้”

• เพิ่มมาตรการป้องกันการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชน

- ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี (ปัจจุบันกำหนดไว้ที่ ๑๘ ปี)

- ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ปัจจุบันมีนโยบายห้าม แต่ไม่มี

กฎหมายรองรับ)

- ห้ามขายบุหรี่ซิการ์แรตที่บรรจุของน้อยกว่ายี่สิบมวน

- ห้ามแบ่งขายบุหรี่ซิการ์แรตเป็นมวน ๆ (ปัจจุบันห้ามอยู่แล้ว แต่กฎหมายเขียนไว้

ไม่ชัดเจน)

* ที่มา : สมาพันธ์เครือข่ายแห่งชาติเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่และภาคีเครือข่าย มูลนิธิธรรมาวุธเพื่อการไม่สูบบุหรี่ , (ระบบออนไลน์) , แหล่งที่มา : <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:a4FP-YX876kJ:https://www.change.org/tobacco-bill+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th> (สืบค้นเมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙)

- เพิ่มข้อห้ามการโฆษณาทางอ้อม
 - ห้ามการสื่อสารการตลาดในสื่อต่าง ๆ รวมถึงการใช้สื่อบุคคล (พรีตตี)
 - ห้ามเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ “กิจกรรมเพื่อสังคม” (CSR) ของบริษัทบุหรี่ ในทุกสื่อ (ปัจจุบันห้ามเพียงสื่อวิทยุและโทรทัศน์)
 - เพิ่มมาตรการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในอนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก
 - ห้ามส่วนราชการรับการอุปถัมภ์จากธุรกิจยาสูบ (ปัจจุบันห้ามโดยมติ ครม.)
 - กำหนดลักษณะของจุดขายปลีกยาสูบ
 - กำหนดให้บริษัทบุหรี่ต้องจัดส่งรายงานประจำปีให้คณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบ
 - กำหนดแนวทางและขั้นตอนการติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับบริษัทบุหรี่ ในกรณีที่มีความจำเป็น
 - เพิ่มมาตรการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่
 - กำหนดให้ผู้ดำเนินการ (เจ้าของสถานที่สาธารณะ) มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่
 - ปรับปรุงขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายเขตปลอดบุหรี่
 - ปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการควบคุมยาสูบในทุกระดับ
 - กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาสูบระดับประเทศ และคณะกรรมการควบคุมยาสูบระดับจังหวัด รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมยาสูบ
- ทั้งนี้ เนื่องจากงานควบคุมยาสูบของประเทศไทย ยังขาดโครงสร้างองค์กรรัฐที่จะสนับสนุนการควบคุมยาสูบในระดับจังหวัดทั้ง ๆ ที่มีคนไทยที่สูบบุหรี่กว่าร้อยละ ๘๐ อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดในร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการควบคุมยาสูบในระดับจังหวัด
๓. ผลดีของพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่
- มาตรการต่าง ๆ ที่ปรับปรุงจะมีผลทำให้
 - จำนวนเยาวชนรายใหม่ที่เสพติดบุหรี่ลดลง
 - จำนวนผู้ที่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้เพิ่มขึ้น
 - รัฐบาลสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่มากขึ้น
 - ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาควบคุมยาสูบได้และไม่ขัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลก
 - ตลาดบุหรี่ซิกาแรตจะไม่สามารถขยายตัวได้ หรือมีขนาดค่อย ๆ เล็กลง ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบจะขยายตลาดได้ยากขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ เน้นควบคุมอุตสาหกรรมยาสูบไม่ให้สร้างการตลาดเพื่อดึงดูดให้เยาวชนสนใจยาสูบทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการพัฒนาரசชาติใหม่ ๆ การออกผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ การลดราคาด้วยการขายแยกซอง และออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม การส่งเสริมการขายที่ร้านค้าปลีก เช่น การโฆษณาที่จุดขาย ห้ามการตลาดด้วยสื่อต่าง รวมทั้งการใช้สื่อบุคคลเช่น พริตตี้ และการโฆษณาผ่านสื่อออนไลน์ โดยไม่มีมาตรการบังคับเกี่ยวกับการปลุกยาสูบหรือการขายใบยาสูบ

หากร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการลดอุปสงค์ยาสูบของเยาวชนและป้องกันรายใหม่ปีละไม่ต่ำกว่า ๑ แสนคน ซึ่งจะลดความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์ได้เฉลี่ย ๑๕,๘๐๐ ล้านบาทต่อปี และแทบจะไม่กระทบรายได้ภาษีสรรพสามิตของกระทรวงการคลัง ที่ควรจะปรับอัตราค่าเงินเพื่อทุกปี ซึ่งปัจจุบันเก็บภาษีบุหรี่ได้ ๖ หมื่นล้านบาทต่อปี เป็นสัดส่วนรายได้ภาษีจากบุหรี่น้อยกว่าร้อยละ ๓๘ มาจากบุหรี่ภายในประเทศร้อยละ ๖๒

ส่วนชาวไร่ผู้ปลูกใบยาสูบมีช่องทางการขายใบยาสูบหลายช่องทาง ตั้งแต่การขายให้โรงงานยาสูบมูลค่ากว่า ๑,๖๐๐ ล้านบาทและการส่งออกมูลค่ากว่า ๒,๒๕๐ ล้านบาท ส่วนที่เหลือขายให้กับผู้ประกอบการยาเส้นภายในประเทศ ดังนั้น ชาวไร่จะได้รับผลกระทบจากการลดอุปสงค์ภายในประเทศไม่มาก และมีระยะเวลาในการปรับตัวไปปลูกพืชอื่น ๆ ที่มีผลเสียต่อสุขภาพน้อยกว่าร่วมด้วย

มาตรการที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ ล้วนเป็นมาตรการสากลที่กำหนดอยู่ในอนุสัญญาควบคุมยาสูบฯ ที่ประเทศไทยรวมทั้ง ๑๗๘ ประเทศ เป็นรัฐภาคีและเป็นมาตรการที่ประเทศต่างๆ เขาทำกันอยู่แล้ว เพื่อคุ้มครองเยาวชนจากการเสพติดบุหรี่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่กำลังมีการขับเคลื่อนกฎหมายฉบับนี้ออกมา ก็ได้รับแรงต้านจากบริษัทบุหรี่และนอมีนีย์ของบริษัทบุหรี่ ในนามของชมรมและสมาคมต่าง ๆ เราจึงอยากวิงวอนชาวไทยให้ร่วมกันลงชื่อสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่นี้ให้ประกาศใช้โดยเร็วที่สุด

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับร่าง พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๑. ทำไมจึงต้องปรับปรุงกฎหมายควบคุมยาสูบ กฎหมายปัจจุบันดีอยู่แล้วไม่ใช่หรือ

ตอบ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ใช้มา ๒๓ ปีแล้ว ทำให้ล้ำสมัยไม่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ ๆ และไม่ทันกับกลยุทธ์การตลาดของบริษัทบุหรี่ ประเทศไทยมีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาควบคุมยาสูบองค์การอนามัยโลก ในการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับที่อนุสัญญากำหนด เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากพิษภัยยาสูบ อัตราการสูบบุหรี่ของชายไทยยังสูงถึง ๔๐% และจำนวนผู้สูบบุหรี่ยังมีถึง ๑๑.๐ ล้านคน ยาสูบเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลาอันดีที่สองของคนไทย

๒. กฎหมายนี้จะส่งผลดีต่อสุขภาพของคนไทยอย่างไร

ตอบ ร่างกฎหมายใหม่เน้นการควบคุมการตลาด การเข้าถึงยาสูบของเด็ก ๆ และการแทรกแซงนโยบายควบคุมยาสูบโดยบริษัทบุหรี่ ประโยชน์โดยรวมของกฎหมายใหม่คือการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่จะเสพติดบุหรี่ ซึ่งปัจจุบันนี้มีเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ติดบุหรี่แล้ว ๔ แสนคน ทั้งนี้สถิติพบว่าเด็กไทย ๑๐ คนที่ติดบุหรี่ ๗ คนจะเลิกไม่ได้จนตลอดชีวิต

๓. กฎหมายนี้จะกระทบต่อร้านค้าปลีกอย่างไร

ตอบ ผลกระทบต่อร้านค้าปลีกยาสูบแต่ละรายจะมีน้อยมาก เนื่องจากมีร้านค้าปลีกยาสูบ ๖ - ๗ แสนร้านทั่วประเทศ ยาสูบเป็นเพียงหนึ่งในสินค้าหลากหลายชนิดที่ขายโดยร้านค้าปลีก ซึ่งรายได้จากการขายยาสูบคิดเป็นประมาณหนึ่งในสิบของรายได้ของร้านค้าปลีก ดังนั้นหากรายได้จากการขายยาสูบลดลงเพียงเล็กน้อย ก็จะไม่กระทบรายได้ของร้านค้าปลีกในภาพรวม

๔. ประเด็นที่สมาคมนักค้ายาสูบไทยคัดค้านมากที่สุดคืออะไร

ตอบ สมาคมนักค้ายาสูบไทยคัดค้านการห้ามแบ่งซองขายบุหรี่เป็นรายมวน แต่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายนี้ เนื่องจากการสำรวจพบว่า ๘๘.๓% ของเด็กไทยอายุ ๑๕-๑๗ ปี ที่สูบบุหรี่ ซื้อมันแบบเป็นรายมวน และมีเด็กอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี ๒๓๖,๒๒๕ คนที่ซื้อมันแบบรายมวน ในแต่ละวัน การขายบุหรี่แบบรายมวน เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็ก ๆ ทดลองสูบบุหรี่จนเกิดการเสพติดบุหรี่ ซึ่ง ๗๐% จะติดไปตลอดชีวิต ขณะที่ ๙๗ ประเทศทั่วโลกที่มีกฎหมายห้ามแบ่งซองขายบุหรี่เป็นรายมวนแล้ว รวมทั้งลาว เมียนมาร์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน

๕. กฎหมายนี้จะกระทบต่อชาวไร่ยาสูบอย่างไร

ตอบ โดยบทบัญญัติของร่างกฎหมายใหม่ ไม่มีส่วนใดที่เกี่ยวกับการปลูก การบ่ม หรือการค้าใบยาสูบ

• ผลกระทบจากกฎหมายใหม่ที่จะมีต่อชาวไร่ยาสูบ จะเกิดจากกฎหมายใหม่ทำให้จำนวนผู้สูบบุหรี่ และยอดขายบุหรี่ลดลง

• จากสถิติที่ผ่านมา ๒๐ ปี จำนวนผู้สูบบุหรี่ไทยลดลงเพียงเล็กน้อยจาก ๑๒.๓ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๓๕) เหลือ ๑๑.๕ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๖) ยอดจำหน่ายบุหรี่ชิกาแรตอยู่ที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านซองต่อปี ตลอดช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา แม้จะมีมาตรการควบคุมยาสูบออกมาอย่างต่อเนื่อง

• การวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนผู้สูบบุหรี่จากที่ผ่านมา พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวนผู้สูบบุหรี่จะเท่ากับ ๑๐.๕ ล้านคน เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

ดังนั้นความเป็นไปได้ที่ชาวไร่ยาสูบจะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายใหม่ หากจะเกิดขึ้นก็จะเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๖. จะมีหนทางเยียวยาชาวไร่ยาสูบที่อาจจะได้รับผลกระทบจากกฎหมายใหม่อย่างไร

ตอบ แม้โอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อชาวไร่ยาสูบจากกฎหมายใหม่จะมีน้อย แต่รัฐบาลควรที่จะตั้งคณะกรรมการพิจารณาช่วยเหลือ เยียวยาเกษตรกรชาวไร่ยาสูบ กรณีที่อาจจะได้รับ

ผลกระทบจากการที่คนไทยสูบบุหรี่น้อยลง ด้วยการสนับสนุนการปลูกพืชทดแทน ตามข้อเสนอแนะมาตรา ๑๗ ของอนุสัญญาควบคุมยาสูบ

๗. กฎหมายใหม่จะกระทบผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่อย่างไร

ตอบ ขณะนี้โรงงานยาสูบไทยมีกำไรประมาณปีละ ๖,๐๐๐ ล้านบาท และบริษัทฟิลลิป มอร์ริส ประเทศไทย มีกำไรประมาณปีละ ๓,๐๐๐ ล้านบาท สมมติว่ากฎหมายใหม่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยทำให้ยอดจำหน่ายบุหรี่ซิกาแรตลดลง ๑๐% ผลกระทบที่เกิดกับโรงงานยาสูบไทยคือกำไรลดลง ๖๐๐ ล้านบาท และบริษัทฟิลลิป มอร์ริส กำไรลดลง ๓๐๐ ล้านบาทต่อปี แต่ทั้งสองฝ่ายก็ยังคงมีกำไรรวมกันถึงปีละ ๘,๐๐๐ ล้านบาท กล่าวโดยสรุปคือ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพียงแต่ขาดทุนกำไรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

๘. กฎหมายใหม่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่

ตอบ เนื้อหาในกฎหมายใหม่ทั้งหมดนำมาจากอนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก กรณีที่ฝ่ายที่คัดค้านอ้างว่า “อาจจะขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ” คือบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐบาลในการออกกฎหมายของบุหรี่แบบเรียบในอนาคต

ออสเตรเลียได้ใช้กฎหมายของบุหรี่แบบเรียบตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามข้อกำหนดของอนุสัญญาควบคุมยาสูบฯ เพื่อลดความเสียหายของของบุหรี่ต่อวัยรุ่น เพื่อให้เด็ก ๆ ดิตบบุหรี่น้อยลง สหภาพยุโรปประกาศว่ากฎหมายของบุหรี่แบบเรียบไม่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ และขณะนี้ประเทศอังกฤษ ไอร์แลนด์ และฝรั่งเศสได้ออกกฎหมายของบุหรี่แบบเรียบแล้ว ขณะที่สวีเดน นอร์เวย์ ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์อยู่ในระหว่างการพิจารณากฎหมายนี้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจึงไม่มีข้อที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะหากยังไม่มี การออกกฎหมายลูกเกี่ยวกับมาตรการบังคับใช้ของบุหรี่แบบเรียบ

๙. กฎหมายนี้เข้มงวด “สุดโต่ง” เกินไปตามที่บริษัทบุหรี่ยกอ้างหรือไม่

ตอบ บทบัญญัติต่าง ๆ ในร่างกฎหมายนำมาจากข้อกำหนดของอนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลกที่ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก นำไปบรรจุไว้ในกฎหมายของแต่ละประเทศ เพื่อปกป้องประชาชนจากพิษภัยร้ายแรงของยาสูบ บทบัญญัติต่าง ๆ ในร่างกฎหมายล้วนแต่มีประเทศอื่นนำไปบังคับใช้แล้วทั้งสิ้น และหากจะว่ากันแล้วยาสูบควรจะเป็นสินค้าที่ถูกห้ามผลิตและขาย หากพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่ายาสูบมีอำนาจเสพติด มีสารก่อมะเร็งถึง ๗๐ ชนิด และทำให้ครึ่งหนึ่งของผู้ไชยาสูบ ระยะเวลาเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลา ในขณะที่สินค้าบริโภคอื่นเช่น เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์นม อาหาร กระป๋อง ฯลฯ หากถูกตรวจพบว่ามีสารก่อมะเร็งแม้แต่ชนิดเดียวจะถูกห้ามขายและสินค้าจะถูกเรียกเก็บจากตลาดทันที

กฎหมายนี้จึงไม่ได้เข้มงวด “สุดโต่ง” ตามวาทะกรรมของบริษัทบุหรี่ยก หากแต่มีความชอบธรรม แต่ยังไม่อาจไม่ได้สัดส่วนกับความสูญเสียที่สินค้ายาสูบทำให้เกิดขึ้นกับผู้สูบบุหรี่ ครอบครัว สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ

๑๐. ฝ่ายที่คัดค้านร่างกฎหมายฉบับใหม่เป็นใคร

ตอบ ฝ่ายที่ออกมาคัดค้านอย่างเปิดเผยมีสองกลุ่มคือ

๑) สมาคมการค้ายาสูบไทย ที่อ้างว่าเป็นตัวแทนของผู้ค้าปลีกยาสูบ ๑,๒๐๐ ราย สมาคมนี้สนับสนุนโดยบริษัทฟิลลิป มอร์ริส ประเทศไทย

๒) สมาคมผู้บ่ม ผู้เพาะปลูก และผู้ค้าใบยาสูบไทย ซึ่งเป็นสมาคมเครือข่ายของสมาคมผู้ปลูกยาสูบนานาชาติ ซึ่งสนับสนุนโดยบริษัทบุหรี่ยี่ห้อข้ามชาติ รวมถึงฟิลลิป มอร์ริส

เป็นวิธีการปกติที่บริษัทบุหรี่ยี่ห้อข้ามชาติ ฟิลลิป มอร์ริส ใช้องค์กรบังหน้า ผ่านสมาคมผู้ค้าปลีกยาสูบ และสมาคมชาวไร่ยาสูบในการคัดค้านการออกกฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ในขณะที่บริษัทฟิลลิป มอร์ริส วิ่งเต้นภายในกับผู้กำหนดนโยบาย โดยเสนอว่า “ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมายหรือระเบียบเพิ่มเติมเพื่อการควบคุมยาสูบ หากแต่สมควรให้ความสำคัญกับวิธีการในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มากขึ้น”

กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก

รองศาสตราจารย์ ดร.นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์

บทคัดย่อ

กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก นำเสนอแนวทางใหม่สำหรับความร่วมมือทางด้านสุขภาพในระดับนานาชาติด้วยกรอบทางด้านกฎหมายในการสร้างอนาคตด้านสุขภาพสำหรับประชากรโลก เวลาหลายปีที่ใช้ในการเตรียมการและเจรจาในการร่างกรอบอนุสัญญา นับเป็นช่วงเวลาที่มีรัฐบาลหลายประเทศดำเนินการออกกฎหมายและนโยบายเชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับร่างกรอบอนุสัญญา ช่วงระยะเวลามีการเจรจาต่อรองในการร่างกรอบอนุสัญญา ดูเหมือนจะกระตุ้นประเทศต่างๆให้ดำเนินการควบคุมยาสูบไปในแนวทางของร่างกรอบอนุสัญญาดังกล่าว การเจรจาข้อตกลงกรอบอนุสัญญา เป็นการยกระดับปัญหาการควบคุมยาสูบให้เป็นประเด็นการเมืองด้านสุขภาพของประชาคมโลก นอกจากนี้ยังสร้างความตระหนักและแสวงหาทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพสำหรับผู้กำหนดนโยบาย และเป็นผลทำให้เกิดข้อตกลงระดับโลกในการดำเนินการแก้ไขปัญหา การเจรจากรอบอนุสัญญา ทำให้เกิดการก่อตัวของพันธมิตรกรอบอนุสัญญา คือเครือข่ายขององค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐทั่วโลกร่วมกันทำงานในมิติต่างๆของการควบคุมยาสูบ และเป็นกลุ่มที่สำคัญซึ่งส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดนโยบายด้วยการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก นับเป็นการสร้างประวัติ ศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข ในฐานะที่เป็นสนธิสัญญาทางด้านสุขภาพระดับโลกฉบับแรกภายใต้การ สนับสนุนขององค์การอนามัยโลก และให้กำเนิดมิติใหม่ทางด้านกฎหมายแก่ความร่วมมือด้านสุขภาพระดับนานาชาติ

คำสำคัญ: กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ องค์การอนามัยโลก พันธมิตรกรอบอนุสัญญา

บทนำ

กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก นับเป็นการสร้างประวัติ ศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข ในฐานะที่เป็นสนธิสัญญาทางด้านสุขภาพระดับโลกฉบับแรก ภายใต้การ สนับสนุนขององค์การอนามัยโลก กรอบอนุสัญญาให้กำเนิดมิติใหม่ทางด้านกฎหมายแก่ความร่วมมือด้านสุขภาพระดับนานาชาติ หลังจากที่ได้รับการลงมติยอมรับกรอบอนุสัญญาโดย สมัชชาสุขภาพขององค์การอนามัยโลกเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2003 กลายมาเป็นสนธิสัญญา นานาชาติที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในประวัติศาสตร์ขององค์การอนามัยโลกโดย 168 ประเทศ เมื่อสิ้นปีค.ศ. 2009

ในทศวรรษ 1990s การระบาดของยาสูบนับเป็นปัญหาใหญ่ทางสุขภาพเพราะเป็นสาเหตุ อันดับหนึ่งของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร อัตราที่สูงขึ้นของการสูบบุหรี่ทั่วโลกมีผลทำให้เกิดการ เสียชีวิตอย่างน้อย 3.5 ล้านคนในปีค.ศ. 1998 และได้มีการคาดหมายในเวลานั้นว่าจะเป็นการ เสียชีวิตอย่างน้อย 10 ล้านคนต่อปีภายในปีค.ศ. 2030 ถ้าหากไม่มีการควบคุม และ 70% ของ การเสียชีวิตจำนวนนี้เกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนา (Resolution WHA 52.18. WHO 1999)

ความพยายามในอดีตที่ผ่านมาในการควบคุมการระบาดของยาสูบทั่วโลกไม่มีประสิทธิผล เนื่องจากอุตสาหกรรมยาสูบข้ามชาติมีแรงจูงใจจากผลกำไรมหาศาลในการผลิตและการค้ายาสูบ ผสมกับการเป็นสารเสพติดของนิโคติน การระบาดจึงแพร่กระจายอย่างรวดเร็วจากประเทศที่ พัฒนาแล้วไปยังประเทศที่กำลังพัฒนา โลกาภิวัตน์ทำให้ความพยายามของแต่ละประเทศในการ ควบคุมยาสูบอ่อนแอลง วิธีการแบบเดิมๆของสาธารณสุขในการลดการบริโภคยาสูบไม่สามารถสู้ได้ กับพลังอำนาจของอุตสาหกรรมยาสูบ การเข้าถึงในระดับนานาชาติ และทรัพยากรมหาศาล

เมื่อวันที่ 7 เมษายน ค.ศ. 1948 ธรรมนูญขององค์การอนามัยโลกให้อำนาจแก่สมัชชา สุขภาพโลก (World Health Assembly) ในการวางมาตรฐาน กำหนดนโยบายและข้อตกลงต่างๆ - มาตรา 19 (Constitution of the World Health Organization. WHO 2006.) องค์การ อนามัยโลกไม่เคยใช้อำนาจในการกำหนดสนธิสัญญาระหว่างประเทศมาก่อนหน้านี้ แต่การแพร่ ระบาดของยาสูบเป็นความท้าทายทางด้านสาธารณสุขอย่างรุนแรง ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการที่ สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ แนวคิดของการใช้อำนาจธรรมนูญขององค์การอนามัยโลกในการ จัดทำมาตรการการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบในระดับนานาชาติ เกิดขึ้นครั้งแรกในรายงานของ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลกด้านการควบคุมการสูบบุหรี่ (World Health Organization, 1979.) โดยมี Sir George Godber แห่งสหราชอาณาจักรเป็นประธาน Dr. Nigel Gray แห่งออสเตรเลีย เป็นผู้รวบรวมสรุปรายงาน และ Dr. Roberto Masironi จากแผนก โรคหัวใจและหลอดเลือดขององค์การอนามัยโลก ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ โดยรายงานนี้เสนอให้ใช้ มาตรา 19 ของธรรมนูญองค์การอนามัยโลก ในการควบคุมการแพร่ระบาดของผลิตภัณฑ์ยาสูบ แนวคิดนี้ถูกนำไปศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการกำหนดกรอบกฎหมายนานาชาติสำหรับการ ควบคุมยาสูบโดยศาสตราจารย์ V.S. Mihajlov จากอดีตสหภาพโซเวียตในปีค.ศ. 1989 (Mihajlov VS, 1989)

ในปีค.ศ. 1993 นายความและศาสตราจารย์ทางด้านนิติศาสตร์จากประเทศสหรัฐอเมริกา Dr. Ruth Roemer เริ่มการรณรงค์เพื่อการสนับสนุนแนวทางสำหรับกฎหมายนานาชาติในการควบคุมยาสูบสำหรับประชาคมโลก (Roemer R, Taylor AL, Lariviere J, 2005) เธอเสนอแนวทางการใช้กฎหมายนานาชาติเพื่อควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่หน่วยควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ซึ่งในขณะนั้น Neil Collishaw จาก Health Canada เป็นหัวหน้าหน่วย และเมื่อได้ศึกษาแนวทางจึงได้เชิญ Dr. Allyn Taylor ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานของ Dr. Roemer มาร่างเอกสารเบื้องต้นสำหรับการศึกษาคำความเป็นไปได้ (Collishaw N. 2008) และ Dr. Taylor ได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่องค์การอนามัยโลกตลอดระยะเวลาการเจรจาของกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ บุคคลอื่น ๆ ที่เป็นผู้สนับสนุนสำคัญมีหลายท่านรวมทั้ง Dr. Judith Mackay ซึ่งเป็นที่ปรึกษาขององค์การอนามัยโลกและมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการของหน่วยงานที่ปรึกษาเอเชียสำหรับการควบคุมยาสูบ (Mackay J. 2003) Dr. Derek Yach ซึ่งเป็นประธานของการประชุมการควบคุมการบริโภคยาสูบทวีปแอฟริกาปีค.ศ. 1993

ในเดือนตุลาคมปีค.ศ. 1994 มีการประชุมบุหรืโลก ครั้งที่ 9 (Ninth World Conference on Tobacco or Health) ที่กรุงปารีส Dr. Mackay นำเสนอร่างมติที่ร่างโดยเธอและ Dr. Roemer เรียกร้องให้รัฐบาลของแต่ละประเทศ รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข และองค์การอนามัยโลก “.....ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อการประชุมนานาชาติด้านการควบคุมยาสูบเพื่อการรับเป็นมติโดยองค์การสหประชาชาติ.....” ร่างมตินั้นผ่านโดยได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางทั้งจากภาครัฐและหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ (non-governmental organizations) ผู้แทนจากแคนาดาที่ร่วมในการประชุมบุหรืโลกครั้งที่ 9 ที่กรุงปารีส แจ้งข่าวแก่ Dr. Jean Lariviere ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอาวุโสด้านการแพทย์ของ Health Canada และเป็นผู้แทนจากแคนาดาในการประชุมสมัชชาสุขภาพโลกขององค์การอนามัยโลก และได้ดำเนินการร่วมกับ Collishaw ระหว่างปีค.ศ. 1995-1996 เพื่อพัฒนารอบอนุสัญญานานาชาติด้านการควบคุมยาสูบ เพื่อนำไปสู่นโยบายอย่างเป็นทางการขององค์การอนามัยโลก (Lariviere J. 2008)

ในเดือนพฤษภาคม ปีค.ศ. 1996 ที่ประชุมสมัชชาโลกรับร่างมติ WHA49.17 (World Health Organization 1996) ครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกที่องค์การอนามัยโลกใช้อำนาจที่มีอยู่ในการใช้กฎหมายนานาชาติเพื่อบรรลุดุลประ สงค์ด้านสาธารณสุข และเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่องค์การอนามัยโลกหาทางเปลี่ยนแปลงกฎต่างๆเพื่อพิจารณาว่าจะควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบอย่างไร

กระบวนการร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ

การประชุมวางแผนครั้งแรกสำหรับสนธิสัญญานี้จัดที่เมือง Halifax ประเทศแคนาดาในเดือนมิถุนายน ปีค.ศ. 1997 (World Health Organization, 1997) ในปีค.ศ. 1998 องค์การอนามัยโลกโดย Dr. Gro Harlem Brundtland ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การอนามัยโลก ซึ่งเพิ่งได้รับการเลือกตั้ง ประกาศนโยบายว่าการควบคุมยาสูบเป็นความสำคัญอันดับแรก และจัดตั้งโครงการพิเศษ ‘ปลอดบุหรืเชิงรุก’ (Tobacco Free Initiative – TFI) ภายใต้การนำของ Dr. Derek Yach ผู้สนับสนุนการใช้กฎหมายนานาชาติเพื่อการควบคุมยาสูบ แพทย์หญิง Gro Harlem Brundtland

คุ้นเคยกับการจัดทำสนธิสัญญาเพราะเคยร่วมดำเนินการจัดทำสนธิสัญญาต่างๆด้านสิ่งแวดล้อมใน
ฐานะรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมของประเทศนอร์เวย์ ดังนั้นเธอจึงสนับสนุนการที่องค์การอนามัยโลก
ดำเนินการให้มีกรอบอนุสัญญานานาชาติในการควบคุมยาสูบ มูลนิธิองค์การสหประชาชาติ (The
United Nations Foundation) และกองทุนสหประชาชาติเพื่อความเป็นหุ้นส่วนนานาชาติ
(United Nations Fund for International Partnerships) สนับสนุนงบประมาณจำนวนมากเพื่อ
สนับสนุนงานของโครงการ 'ปลอดบุหรี่เชิงรุก' (David AM, Milroy T, 2005.) เงินสนับสนุน
เหล่านี้สร้างความเชื่อมั่นว่าจะได้รับการสนับสนุนทางการเมือง และสร้างพื้นฐานสำหรับโครงสร้าง
ภายในองค์กรที่จำเป็นสำหรับการเตรียมการประชุมกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ

การจัดตั้งโครงการ 'ปลอดบุหรี่เชิงรุก' เป็นกิจกรรมระดับโลก ผู้อำนวยการใหญ่องค์การ
อนามัยโลกได้ดำเนินการอย่างชัดเจน ให้ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกในภูมิภาคต่างๆจัดตั้งทีม
'ปลอดบุหรี่เชิงรุก' ในสำนักงานขององค์การอนามัยโลกในแต่ละภูมิภาค และจัดสรรทรัพยากรให้
เพียงพอในการสนับสนุนประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกเพื่อดำเนินการจัดทำสนธิสัญญา การ
ชี้แนะทางสื่อสารมวลชน และการรณรงค์การตลาดเพื่อสังคม เป็นการเน้นย้ำว่าการแพร่ระบาดของ
ยาสูบเป็นความสำคัญลำดับต้นขององค์การอนามัยโลกเพื่อให้รัฐบาลประเทศต่างๆ รวมทั้งภาค
ประชาสังคม ให้ตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการประสานงานระดับโลกเพื่อควบคุมยาสูบ ใน
เดือนธันวาคมปีค.ศ. 1998 โครงการ 'ปลอดบุหรี่เชิงรุก' จัดการประชุมเตรียมการครั้งที่สอง
อุปถัมภ์โดยรัฐบาล บริติช โคลัมเบีย และสนับสนุนโดย Health Canada เพื่อพัฒนาเสริมสร้าง
ศักยภาพสถาบันในการเตรียมการจัดทำสนธิสัญญา คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและกล
ยุทธ์ และคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิทยากรเกี่ยวกับการกำหนดกฎ ระเบียบ เพื่อควบคุม
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญการควบคุมยาสูบ ได้รับการแต่งตั้งเพื่อให้คำปรึกษา
แนะนำ และสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ 'ปลอดบุหรี่เชิงรุก'

ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลก Dr. Brundtland แถลงว่า การพัฒนากรอบ
อนุสัญญานานาชาติจะครอบคลุมประเด็นสำคัญต่างๆของการควบคุมยาสูบโดยไม่มีเขตแดน
ระหว่างประเทศเป็นอุปสรรค เช่น การผสมผสานภาษีต่างๆสำหรับผลิตภัณฑ์ยาสูบ การลักลอบ
บุหรีเพื่อหนีภาษี ผลิตภัณฑ์ยาสูบปลอดภาษี การโฆษณาและการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ การค้า
นานาชาติ การออกแบบหีบห่อผลิตภัณฑ์และคำเตือนสุขภาพ และการกระจายผลิตภัณฑ์ทาง
เกษตรกรรม (Brundtland GH. 1998)

ความมุ่งมั่นของผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลกในการควบคุมยาสูบ แพร่กระจาย
ออกจากองค์การอนามัยโลกไปยังระบบขององค์การสหประชาชาติ คณะกรรมการปฏิบัติงาน
เฉพาะกิจระหว่างหน่วยงานด้านการควบคุมยาสูบขององค์การสหประชาชาติถูกจัดตั้งขึ้นโดย
เลขาธิการองค์การสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1999 เพื่อประสานงานด้านการควบคุมยาสูบระหว่าง
หน่วยงานต่างๆขององค์การสหประชาชาติ และมีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นจุดศูนย์กลางของ
หน่วยงานตั้งแต่คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ (UNCTAD) จนถึงองค์การอนามัยโลกรวม
ทั้งหมด 17 หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ และอีก 2 หน่วยงานภายนอก (United Nations
Taskforce, 1999.)

คณะกรรมการเฉพาะกิจชุดนี้เป็นกลไกสำคัญในการประสานความร่วมมือด้านการควบคุมยาสูบ และเชื่อมโยงประเด็นต่างๆระหว่างยาสูบและความยากจน ถึงการได้รับควันบุหรี่มือสอง พันธมิตรหน่วยงานต่างๆนอกเหนือจากสุขภาพ เช่น องค์การอาหารและเกษตรกรรม (Food and Agriculture Organization - FAO) ขององค์การสหประชาชาติ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization - ILO) กองทุนสำหรับเด็ก (United Nations Children's Fund - UNICEF) และธนาคารโลก ให้ความมั่นใจว่าประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบจะถูกกล่าวถึง การศึกษาวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ของการควบคุมยาสูบ สนับสนุนส่งเสริมหลักฐานด้านมาตรการที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของต้นทุน เอกสารเรื่อง ควบคุมการแพร่ระบาด มีผลสำคัญต่อการเจรจาสนธิสัญญาโดยให้เหตุผลข้อโต้แย้งที่ทำให้มั่นใจด้านเศรษฐศาสตร์ถึงประสิทธิผลของการควบคุมยาสูบ (Jha P. 1999.)

องค์การอนามัยโลกมองหาพันธมิตรอื่นๆ เช่น ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา (US CDC) และสมาคมสาธารณสุขแห่งแคนาดา เพื่อจัดตั้งระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการควบคุมยาสูบ โครงการสำรวจการบริโภคยาสูบในเยาวชนระดับโลก (The Global Youth Tobacco Survey - GYTS) เป็นระบบแรกที่เกิดขึ้นและเป็นเสาหลักของระบบการเฝ้าระวังการควบคุมยาสูบระดับโลก (Global Tobacco Surveillance System - GTSS) (Global Tobacco Surveillance System, 2009.)

ในการยอมรับบทบาทสำคัญของประชาสังคม ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนในการควบคุมยาสูบ โครงการ 'ปลอดบุหรี่เชิงรุก' ขององค์การอนามัยโลก เริ่มติดต่อพูดคุยกับองค์กรสาธารณะที่ไม่ใช่ของรัฐ (NGO's) ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้ง 'เครือข่ายพันธมิตรสำหรับกรอบอนุสัญญา' (Framework Convention Alliance) ในเดือนตุลาคมปีค.ศ. 1998 (Wilkenfeld J. 2005) องค์กรสาธารณะที่ไม่ใช่ของรัฐที่เป็นองค์กรบุกเบิกในการทำงานด้านการควบคุมยาสูบ เช่น องค์กรความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจนานาชาติ (Corporate Accountability International) ซึ่งเดิมใช้ชื่อ INFACT และองค์กรการรวมตัวขององค์กรนานาชาติที่ไม่ใช่ของรัฐต่อต้านยาสูบ (International Non-governmental Coalition against Tobacco) เริ่มเข้ามามีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับองค์การอนามัยโลกในช่วงเวลานี้ งบประมาณส่วนใหญ่มาจากมูลนิธิสหประชาชาติ (United Nations Foundation) และกองทุนสหประชาชาติ (United Nations Fund for International Partnerships) สำหรับพันธมิตรนานาชาติเป็นช่องทางไปสู่การให้ทุนสำหรับการเสริมสร้างศักยภาพความสามารถแก่องค์กรสาธารณะที่ไม่ใช่ของรัฐ (David AM. 2005)

ในปีค.ศ. 1998 การฟ้องร้องอุตสาหกรรมยาสูบโดยสมาคมอัยการ (Association of Attorneys General) ในประเทศสหรัฐอเมริกาส่งผลให้มีการตกลงยอมความ (Master Settlement Agreement) ซึ่งทำให้เอกสารภายในของอุตสาหกรรมยาสูบถูกบังคับโดยศาลให้เปิดเผยต่อสาธารณะถึงความฉ้อฉลและหลอกลวงของอุตสาหกรรมยาสูบ หลักฐานต่างๆจากเอกสารภายในเหล่านี้เน้นให้เห็นถึงความเร่งด่วนในการประสานงานร่วมมือกันแบบองค์รวมในระดับโลกเพื่อป้องกันการแทรกแซงโดยอุตสาหกรรมยาสูบในการเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมยาสูบ เอกสารภายในเหล่านี้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ซึ่ง

แต่งตั้งโดย Dr. Brundtland ในปี ค.ศ. 1999 โดยมีประธานคือ Dr. Thomas Zeltner ผู้อำนวยการของสำนักงานสาธารณสุข รัฐบาลกลางของประเทศสวีเดน คณะกรรมการชุดนี้สืบสวนการแทรกแซงของอุตสาหกรรมยาสูบในการทำงานขององค์การอนามัยโลกด้านการควบคุมยาสูบ (Zeltner T. 2000) Dr. Zeltner บ่งชี้ว่าความพยายามของอุตสาหกรรมยาสูบในการขัดขวางการดำเนินงานขององค์การอนามัยโลกเป็นแผนงานที่ใหญ่ กว้างขวาง สลับซับซ้อนงบประมาณมหาศาล และปกปิดเป็นความลับ อุตสาหกรรมยาสูบมององค์การอนามัยโลกเป็นศัตรูหมายเลขหนึ่ง และวางแผนกลยุทธ์ระดับโลกเพื่อทำให้องค์การอนามัยโลกไม่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อขัดขวางการดำเนินการขององค์การอนามัยโลก

ในการประชุมครั้งที่ 52 ของสมัชชาสุขภาพโลกในเดือนพฤษภาคมปี ค.ศ. 1999 มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเตรียมร่างสนธิสัญญา และคณะกรรมการการเจรจาระหว่างรัฐบาล (intergovernmental negotiating body – INB) เพื่อร่างและเจรจากรอบอนุสัญญาและระเบียบการ ดำเนินการ (protocols) ที่เกี่ยวข้อง รายงานโดย Luk Joossens จากประเทศเบลเยียมซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์การอนามัยโลก ถูกนำมาใช้เป็นเอกสารทางเทคนิคสำหรับการประชุม คณะทำงาน Dr. Kimmo Leppo จากประเทศฟินแลนด์ เป็นประธานการประชุมคณะทำงาน 2 ชุดซึ่งได้ร่างเอกสารและถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา Dr. Margaret Chan จากประเทศจีน ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลกคนปัจจุบัน และ Dr. Vera Luiza da Costa e Silva จากประเทศบราซิล ทำหน้าที่เป็นรองประธาน

ในเวลานั้นองค์ประกอบที่สำคัญต่างๆ เพื่อความสำเร็จของกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ พร้อมทั้งจะดำเนินการ – ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญและมีความมุ่งมั่น ส่วนประกอบโครงสร้าง องค์กร และการเสริมสร้างศักยภาพ หน่วยงานที่หลากหลาย พันธมิตรจากภาคส่วนต่างๆ หลักฐานที่เพิ่มมากขึ้นในการต่อสู้กับอุตสาหกรรมยาสูบอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามความก้าวหน้าและกลยุทธ์สำหรับการชี้แนะสื่อ และการตลาดเพื่อสังคม ในที่สุดการเริ่มงานที่จะพัฒนาสนธิสัญญาได้มาถึง

การดำเนินการเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ

ระหว่างเดือนตุลาคม ค.ศ. 1999 และเดือนมีนาคม ปีค.ศ. 2000 คณะทำงานทางเทคนิคระหว่างรัฐบาล (intergovernmental technical working group) ผลิตร่างเอกสารเกี่ยวกับประเด็นต่างๆของกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ (WHO framework convention on tobacco control. 1999; WHO framework convention on tobacco control. 2000.)

ในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2000 การประชุมสมัชชาสุขภาพโลกครั้งที่ 53 ลงมติรับร่างเอกสาร และในมติ WHA 53.16 อนุมัติให้ INB เริ่มดำเนินการเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ (Resolution WHA 53.16, WHO 2000.) การเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบใช้เวลา 2 ปีครึ่ง การเจรจากรั้งแรกของ INB จัดขึ้นในเดือนตุลาคมปี ค.ศ. 2000 และการเจรจากรั้งที่ 6 ของ INB จบลงเมื่อวันที่ 1 มีนาคม ปีค.ศ. 2003 Dr. Kimmo Leppo กล่าวว่ากรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเป็นเสาหลักในประวัติศาสตร์ของสาธารณสุข

นานาชาติ เป็นกลไกรูปแบบใหม่สำหรับแก้ไขปัญหาของประชาคมโลก ซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศไม่สามารถต่อสู้ด้วยตนเองแต่ผู้เดียว

ก่อนจะเริ่มการประชุม INB ครั้งแรกนั้นมีการทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับประเด็นต่างๆในร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ มากกว่า 160 องค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการควบคุมการบริโภคยาสูบ รวมทั้งชุมชนสาธารณสุข อุตสาหกรรมยาสูบข้ามชาติและโรงงานยาสูบของรัฐบาลในประเทศต่างๆ ให้ความคิดเห็นทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจา ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ รวมทั้งสาธารณชนทั่วไป (Public hearings on the WHO Framework Convention on Tobacco Control, WHO 2009.)

บริษัท บริติช อเมริกัน โทแบคโค กล่าวว่า ร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก มีข้อบกพร่องและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้.....บริษัท บริติช อเมริกัน โทแบคโค มีกรอบของหลักการซึ่งไม่จำเป็นต้องมีกฎ ระเบียบ ในการบังคับใช้ แต่เปิดโอกาสให้รัฐบาลของประเทศต่างๆมีอิสระ เสรีในการพัฒนานโยบายที่เหมาะสมสำหรับบริบทของแต่ละประเทศ และมีระบบตรวจสอบที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า อุตสาหกรรมยาสูบจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของบริษัท

ผู้แทนของสมาคมผู้ปลูกยาสูบนานาชาติกล่าวว่า ภูมิภาคที่ปลูกยาสูบจะมีความหนาแน่นของการบริการ ทั้งสาธารณะและเอกชน เช่น สุขภาพ การศึกษา การค้า ธนาคาร.....ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวม...การลดการเพาะปลูกยาสูบจากการบังคับใช้กฎหมายจะทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นและความยากจนตามมา....

ผู้แทนจากประเทศเคนยา กล่าวว่า ภูมิภาคของเขาเปลี่ยนไปเมื่อเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกยาสูบแทนพืชอื่นที่ใช้แทนอาหารได้ แต่การปลูกยาสูบไม่ได้ทำให้เศรษฐกิจและฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบดีขึ้น รัฐบาลของประเทศต่างๆ องค์กรสหประชาชาติ และองค์การอนามัยโลก ควรรับฟังเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบผู้ได้รับความทุกข์ยากจากอุตสาหกรรมยาสูบ

ผู้แทนจากสมาคมผู้บริโภคแห่งบังคลาเทศกล่าวว่า การโฆษณาบุหรี่ยาสูบจากต่างประเทศผ่านดาวเทียมมายังรายการโทรทัศน์ในประเทศ และการลักลอบนุหรีซึ่งเป็นธุรกิจใหญ่ บังคลาเทศไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ตามลำพังได้ ด้วยเหตุนี้สมาคมผู้บริโภคนจึงสนับสนุนกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบอย่างเต็มที่ในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติ (transnational issues) ในขณะที่เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของรัฐบาล

เนื่องจากการเจรจาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากกระทรวงอื่นๆ เช่น กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงการคลัง และเนื่องจากความสลับซับซ้อนของการเจรจา ประธานในการประชุมจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเจรจากับหลายกลุ่มในระดับนานาชาติ ดังนั้น ตั้งแต่การประชุม INB ครั้งที่ 1 จนถึงการประชุมครั้งที่ 2 ของ Conference of Parties ประธานในที่ประชุมแต่ละครั้งมีประสบการณ์เป็นนักการทูตมาก่อน ในการเจรจาสนธิสัญญานานาชาติมีความสำคัญอย่างมากที่จะเชื่อมโยงเป้าหมายที่อยู่ตรงข้ามกัน บางประเทศซึ่งเป็นผู้ปลูกยาสูบอันดับต้นๆของโลก ต่อต้านการเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเมื่อเริ่มต้นการเจรจา อย่างไรก็ตามประเทศบราซิลเป็นทั้งประเทศผู้ปลูกยาสูบที่

สำคัญของโลกและเป็นประเทศผู้นำในการควบคุมการบริโภคยาสูบ ความเป็นผู้นำของประเทศบราซิลในการเจรจาช่วยสร้างการเชื่อมโยงทางการเมืองระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งประเทศผู้ปลูกยาสูบและประเทศที่ควบคุมยาสูบ ประสบการณ์นี้เป็นบทเรียนสำคัญซึ่งใช้เป็นกรณีศึกษาได้สำหรับการเจรจาประเด็นที่สลับซับซ้อนทางด้านสาธารณสุขในอนาคต

การประชุม INB ครั้งที่ 6 และเป็นครั้งสุดท้าย (World Health Organization, 2003.) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-28 กุมภาพันธ์ปี ค.ศ. 2003 นับเป็นเวลา 4 ปีที่มีการร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ ก่อนที่จะนำเสนอต่อสมัชชาสุขภาพขององค์การอนามัยโลก ในวันที่ 21 พฤษภาคม ปีค.ศ. 2003 การประชุมครั้งที่ 56 สมัชชาสุขภาพขององค์การอนามัยโลก ลงมติเป็นเอกฉันท์ในการรับร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ (Resolution WHA 56.1, WHO 2003) เป็นเวลา 8 ปีนับจากการมีความพยายามเพื่อบุกเบิกในการโน้มน้าวองค์การอนามัยโลกให้ใช้แนวทางกฎการควบคุมการบริโภคยาสูบระดับนานาชาติ จนได้มาซึ่งสนธิสัญญาด้านสาธารณสุขฉบับแรกสำหรับประชาคมโลก

เวลาหลายปีที่ใช้ในการเตรียมการและเจรจาในการร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ นับเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลหลายประเทศดำเนินการออกกฎหมายและนโยบายเชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับร่างกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ ก่อนที่ร่างกรอบอนุสัญญาดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ ช่วงระยะเวลาที่มีการเจรจาต่อรองในการร่างกรอบอนุสัญญาดูเหมือนจะกระตุ้นประเทศต่างๆ ให้ดำเนินการควบคุมยาสูบไปในแนวทางของร่างกรอบอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

บราซิล - ในเดือน ธันวาคมปี ค.ศ. 2000 รัฐบาลบราซิลได้ออกกฎหมายห้ามโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบทั้งทางสื่อกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งห้ามโฆษณา ณ จุดขาย และห้ามการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ ในปี ค.ศ. 2002 บราซิลสนับสนุนคลินิกงดสูบบุหรี่โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งโครงการที่ต้อง

ใช้ผลิตภัณฑ์ทางเวชภัณฑ์และโครงการที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Blanke DD, Da Costa e Silva VL, 2004)

แคนาดา - ในปี ค.ศ. 2000 แคนาดาเป็นผู้บุกเบิกการออกกฎหมายซึ่งใช้ภาพสี่สีคำเตือนใช้พื้นที่ 50% ทั้งด้านหน้าและด้านหลังของหีบห่อบรรจุภัณฑ์ ในปีค.ศ. 2002 มณฑล Saskatchewan ออกกฎหมายห้ามแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบในร้านค้าต่างๆ ซึ่งมณฑล Manitoba ได้ออกกฎหมายดังกล่าวในปี ค.ศ. 2004 (Ibid.)

อียิปต์ - ในปี ค.ศ. 2002 กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ปีค.ศ. 1981 ได้รับการแก้ไขดังนี้

1. คำเตือนบนซองบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ 1 ใน 3 ด้านหน้าของซองบุหรี่
2. ห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ
3. ห้ามแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นรางวัลหรือของขวัญ
4. ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้มีอายุน้อยกว่า 18 ปี

นอร์เวย์ - วันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 2003 รัฐสภานอร์เวย์ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่อย่างสิ้นเชิงในร้านอาหาร ร้านกาแฟ บาร์ ผับ สถานดิสโก้และสถานบริการอื่นๆ ซึ่งเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม นับเป็นประเทศแรกของโลกที่ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในบาร์ (Ibid.)

เกาหลี - ในปี ค.ศ. 2002 เพิ่มอัตราภาษียาสูบและใช้ 3% ของภาษีนั้น (ประมาณ 17 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี) สำหรับศูนย์การพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ ภายใต้สถาบันเกาหลีเพื่อสุขภาพและสังคม (Korean Institute for Health and Social Affairs) กองทุนนี้ใช้ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและประกันสุขภาพ (World Health Organization-Western Pacific Regional Office, 2004)

แอฟริกาใต้ - ในปี ค.ศ. 1999 รัฐสภาแอฟริกาใต้เพิ่มความเข้มงวดให้กฎหมายของปีค.ศ. 1993 และมีผลบังคับใช้ปี ค.ศ. 2001 ห้ามการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบอย่างสิ้นเชิง การส่งเสริมการขาย และการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ ห้ามแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นรางวัลเพื่อกระตุ้นให้ซื้อยาสูบ (Blanke DD, Da Costa e Silva VL, 2004)

ไทย - พระราชบัญญัติสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2544 กำหนดให้มีการจัดตั้ง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งได้งบประมาณจากภาษีสรรพสามิตยาสูบ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมยาสูบ และการสร้างเครือข่าย (Thailand tobacco control country profile. 2008.)

การเจรจาข้อตกลงกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเป็นการยกระดับปัญหาการควบคุมยาสูบให้เป็นประเด็นการเมืองด้านสุขภาพของประชาคมโลก นอกจากนี้ยังสร้างความตระหนักและแสวงหาทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพสำหรับผู้กำหนดนโยบาย และเป็นผลทำให้เกิดข้อตกลงระดับโลกในการดำเนินการแก้ไขปัญหา การเจรจาข้อตกลงกรอบอนุสัญญาเปรียบเสมือน 'มหาวิทยาลัยเปิดสำหรับการควบคุมยาสูบ' อีกทั้งเป็นช่องทางและโอกาสสำหรับการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ชุมชนสาธารณสุขในการดำเนินการควบคุมการบริโภคยาสูบ องค์การอนามัยโลกใช้โอกาสดังกล่าวในการจัดและสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพเชิงรุก ทั้งในระดับภูมิภาค และระดับชาติ คู่ขนานกับการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับข้อตกลงกรอบอนุสัญญา แนวทางดังกล่าวทั้งสองเป็นการวางรากฐานสำหรับการดำเนินการตามกรอบอนุสัญญาที่มีประสิทธิผลในระดับชาติ ในขณะที่สร้างพลังสนับสนุนในการให้สัตยาบรรณองค์การอนามัยโลกจัดทำเอกสารรอบชี้แนะในการสร้างศักยภาพ เช่น คู่มือสำหรับการควบคุมยาสูบ (Da Costa e Silva VL, David AM, 2004) ข้อเสนอแนะทางนโยบายสำหรับประเด็นต่างๆ เช่น การเลิกสูบบุหรี่ (World Health Organization, 2003.) และนโยบายสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ (World Health Organization, 2003.)

สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย การเจรจากรอบอนุสัญญาเป็นกระบวนการขับเคลื่อนเชิงสัญลักษณ์ที่จะพูดถึงความเหลื่อมล้ำ/ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมในด้านสาธารณสุข เนื่องจากภาระโรคที่มีสาเหตุจากการบริโภคยาสูบเพิ่มขึ้นมากในประเทศที่กำลังพัฒนาดังนั้น ประเทศเหล่านี้จึงฉวยโอกาสที่จะเจรจาเพื่อปกป้องประชาชนจากโรคร้ายที่มีสาเหตุจากยาสูบ การเจรจากรอบอนุสัญญาเปิดโอกาสให้ประเทศที่กำลังพัฒนาเหล่านี้รวมพลังกันในเวทีประชาคม

โลก ประเทศในภูมิภาคต่างๆ ทั้งในแอฟริกา หมู่เกาะแปซิฟิกตะวันตก ประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียน ตะวันออก และประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่างรวมกันเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อความเป็น ปึกแผ่น

หลายประเทศที่มีขนาดเล็ก เป็นประเทศที่ยากจนและยังไม่พัฒนา มักจะถูกมองข้ามใน เวทีระดับนานาชาติกลับได้รับโอกาสในการเจรจากรอบอนุสัญญา เพราะนโยบาย 'หนึ่งประเทศ หนึ่งเสียง' นอกจากนี้พลังในการเป็นพันธมิตรและการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนทำให้เกิดผลใน ทางบวก จากการประชุมเจรจาระหว่างรัฐบาล (INB) การมีส่วนร่วมของหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม เปิดโอกาสสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิด มุมมอง ทัศนคติ ซึ่งทำให้เกิด ประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมายของการเจรจา ถึงแม้บางครั้งทำให้เกิดความล่าช้าอยู่บ้าง

แนวทางใหม่ของการดำเนินการเจรจา ทำให้เกิดบทเรียนที่สำคัญคือ เราไม่สามารถก้าวไป ข้างหน้าจนกว่าหน่วยงานภาครัฐต่างๆ - กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวง พาณิชยกรรม กระทรวงยุติธรรม - ต่างมีผู้แทนร่วมอยู่ในทีมเจรจา กระบวนการเจรจาสันติสัญญาที่กว้าง และครอบคลุมอย่างเช่นกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเดียวไม่เพียงพอ

การมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งขององค์กรต่างๆที่ไม่ใช่ภาครัฐ มาร่วมกันทำงานในการ ควบคุมการบริโภคยาสูบ เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการ การเจรจากรอบอนุสัญญา เปรียบเสมือนเวทีเพื่อการรวมตัวของภาคประชาสังคมทั่วโลก นอกจากนี้ยังเป็นการเชื่อมโยงผู้แทน จากภาครัฐกับผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมยาสูบจากทั่วโลก ซึ่งนำไปสู่ความเข้มแข็งของกรอบ อนุสัญญาการควบคุมยาสูบ และการเปลี่ยนแปลงนโยบายในเชิงบวกระดับชาติ

การเจรจากรอบอนุสัญญา ทำให้เกิดการก่อตัวของพันธมิตรกรอบอนุสัญญา (Framework Convention Alliance) คือเครือข่ายขององค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐทั่วโลกร่วมกันทำงาน ในมิติต่างๆของการควบคุมยาสูบ เครือข่ายพันธมิตรกลุ่มนี้นับเป็นกลุ่มที่สำคัญซึ่งส่งเสริมให้ภาค ประชาสังคมมีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดนโยบายด้วยการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย กลุ่มพันธมิตร กลุ่มนี้ทำงานเพื่อให้เกิดสนธิสัญญาที่เท่าเทียมกัน ในระหว่างการเจรจากลุ่มพันธมิตรจัดพิมพ์ จดหมายข่าวรายวัน มอบรางวัล 'ดอกกล้วยไม้' และ 'ที่เขี่ยบุหรี่สกปรก' และใช้กลยุทธ์การชี้แนะ ทางสื่อมวลชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการเจรจา (Mamudu HM, Glantz SA, 2009.) ความสำคัญของภาคประชาสังคมในกระบวนการเจรจาสันติสัญญาได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ และได้รับการบันทึกไว้ในมาตรา 4 หลักการชี้แนะหมายเลข 7 ในกรอบอนุสัญญาฉบับนี้ 'การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของกรอบอนุสัญญา และขั้นตอน'(World Health Organization, 2003.) การแถลงข่าวและการสรุปรายงานให้ สื่อสารมวลชนตลอดระยะเวลาการเจรจากรอบอนุสัญญา เป็นผลให้มีรายงานข่าวเป็นระยะ สม่าเสมอ และเป็นไปอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของปัญหาการบริโภคยาสูบและความ คืบหน้าของสนธิสัญญานานาชาติในการควบคุมยาสูบ ทำให้ชาวโลกได้รับรู้ถึงปัญหาของการ ควบคุมยาสูบ

สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการเจรจาหลายคนที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงวิชาชีพด้านสาธารณสุข การ

ทบทวนหลักฐานและการแสดงจุดยืนในการเจรจาต่อรองเพื่อตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวบุคคล ประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ระหว่างการเจรจาต่อรองกรอบอนุสัญญาทำให้เกิดความตระหนัก สร้างค่านิยม และเป็นฐานความรู้ใหม่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน ความสำคัญของสุขภาพหรือการค้าเพื่อผลกำไร การปกป้องคนรุ่นใหม่จากอันตรายของยาสูบเป็นประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจส่วนบุคคลที่ทำให้ผู้เข้าร่วมการเจรจาหลายคนเลิกสูบบุหรี่

ปฏิภิกิริยาของอุตสาหกรรมยาสูบต่อการเจรจากรอบอนุสัญญาการควบคุมยาสูบเป็นไปในทางลบอย่างที่คาดหมาย ระหว่างปีค.ศ. 1999 และ 2001 บริษัท บริทิช อเมริกัน โทแบคโคฟิลลิป มอร์ริส และแจแปน โทแบคโค อินเตอร์เนชันแนล จัดทำโครงการที่มีชื่อว่า Cerberus เป็นแผนการควบคุมกำกับตนเองด้วยความสมัครใจโดยอุตสาหกรรมยาสูบ เป็นทางเลือกแทนที่กรอบอนุสัญญาการควบคุมยาสูบ (Mamudu HM, Hammond R, Glantz SA. 2008.) อุตสาหกรรมยาสูบพยายามผลักดัน 'มาตรฐานการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบระดับนานาชาติ' และ 'โครงการป้องกันเยาวชน' ถึงแม้จะมีหลักฐานว่าโครงการเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการบริโภคยาสูบ

การดำเนินการจัดตั้งโดย Dr. Brundtland เพื่อสืบสวนการแทรกแซงโดยอุตสาหกรรมยาสูบในความพยายามควบคุมยาสูบขององค์การสหประชาชาติ ทำให้มีเอกสารรายงานอย่างละเอียดซึ่งมีหลักฐานว่าอุตสาหกรรมยาสูบพยายามขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว และทำให้การดำเนินงานในการควบคุมยาสูบโดยองค์การอนามัยโลกล้มเหลว (Zeltner T, 2000.) หลักฐานเหล่านี้ส่งผลให้องค์การอนามัยโลกเพิ่มความเข้มงวดทางนโยบายเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ พนักงาน และที่ปรึกษาองค์การอนามัยโลกติดต่อหรือมีความสัมพันธ์ใดๆกับอุตสาหกรรมยาสูบ ประสบการณ์เหล่านี้เป็นบทเรียนสำคัญในการดำเนินการบังคับใช้กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ ในบริบทนี้ทำให้มีมติในการประชุม Conference of the Parties ครั้งที่ 3 เกี่ยวกับการดำเนินการบังคับใช้มาตรา 5.3 ซึ่งปกป้องนโยบายการควบคุมยาสูบจากอุตสาหกรรมยาสูบ (World Health Organization, 2009.)

การลงนามและดำเนินการบังคับใช้กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ

ระหว่างวันที่ 16-23 มิถุนายน ค.ศ. 2003 กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกร่วมลงนามที่สำนักงานใหญ่องค์การอนามัยโลก นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หลังจากนั้นประเทศสมาชิกสามารถร่วมลงนามได้ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 2003 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2004 การลงนามในสนธิสัญญานับเป็นพฤติกรรมทางการเมือง ซึ่งบ่งชี้ถึงการบรรลุข้อตกลงและความมุ่งมั่นของประเทศสมาชิกที่จะไม่ขัดขวางการดำเนินการตามกรอบอนุสัญญา

ในวันแรกที่เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกร่วมลงนาม 28 ประเทศสมาชิกและสหภาพยุโรปร่วมลงนามในสนธิสัญญา แต่ขั้นตอนของการดำเนินการคือ กรอบอนุสัญญาจะต้องได้รับการลงสัตยาบรรณ (ratification) - การยอมรับและการยืนยันอย่างเป็นทางการ - จาก 40 ประเทศ

สมาชิกเป็นอย่างน้อยเพื่อทำให้มีผลบังคับใช้ เมื่อถึงเวลาในการปิดการร่วมลงนามในวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2004 มีจำนวนประเทศสมาชิกร่วมลงนามทั้งหมด 168 ประเทศ ซึ่งนับเป็นสนธิสัญญานานาชาติที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในประวัติศาสตร์ขององค์การสหประชาชาติ ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005 กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเริ่มมีผลบังคับใช้

นับเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 ปีซึ่งประเทศสมาชิกต่างก็ให้ความร่วมมือในประวัติศาสตร์ของการจัดทำสนธิสัญญานานาชาติ การดำเนินการที่รวดเร็ว การลงมติอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ของสมัชชาสุขภาพองค์การอนามัยโลก และการดำเนินการบังคับใช้ในระยะเวลาที่รวดเร็วทำให้กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก นับเป็นเสาหลักที่สำคัญด้านสาธารณสุขสำหรับประชาคมโลกในอนาคต

ตาราง ประเทศ 40 ประเทศแรกที่ยอมรับร่วมลงนามในกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก

1. นอร์เวย์	11. เมียนมาร์	21. ไอซ์แลนด์	31. อูรุกวัย
2. มัลตา	12. สโลวาเนีย	22. เคนยา	32. มาดากัสการ์
3. ฟิจิ	13. หมู่เกาะคึก	23. นาอูรู	33. ฝรั่งเศส
4. ศรีลังกา	14. สิงคโปร์	24. ซาน มารีโน	34. ออสเตรเลีย
5. ซีเชลล์	15. มอริเชียส	25. กатар	35. ปากีสถาน
6. มองโกเลีย	16. มัลดีฟ	26. หมู่เกาะโซโลมอน	36. ไทย
7. นิวซีแลนด์	17. เม็กซิโก	27. ปานามา	37. สาธารณรัฐ-
อาหรับซีเรีย
8. อินเดีย	18. บรูไน ดารุส ซาลาม	28. จอร์แดน	38. แคนาดา
9. ปาเลา	19. ญี่ปุ่น	29. ทรินิแดดและโตเบโก	39. ฆานา
10. ฮังการี	20. บังกลาเทศ	30. ภูฐาน	40. อาร์เมเนีย

เมื่อกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบเข้าสู่ขั้นที่สอง ความท้าทายคือทำให้เกิดความมั่นใจในความมุ่งมั่น และดำเนินการตามข้อผูกพันต่างๆภายใต้สนธิสัญญา เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการแปลงเป็นการปฏิบัติการในชุมชนและระดับชาติที่มีประสิทธิภาพ

การประชุมครั้งแรกของ Conference of the Parties จัดขึ้นระหว่างวันที่ 6-17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2006 ที่กรุงเจนีวา โดยมีท่านทูต J. Martabit ของประเทศชิลี เป็นประธาน (World Health Organization, 2006.) ในการประชุมครั้งนี้มีวาระสำคัญ เช่น การวางกฎเกณฑ์ (protocols) ด้านการโฆษณา การส่งเสริมการขาย และการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการข้ามพรมแดน (มาตรา 13.8) และการค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผิดกฎหมาย (มาตรา 15) นอกจากนี้มีการเริ่มพิจารณากรอบแนวทาง (guidelines) สำหรับมาตรา 8 (การป้องกันการได้รับควันบุหรี่จากผู้สูบบุหรี่) และมาตรา 9 (การควบคุมกำกับส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ) Dr. Haik Nikogosian ได้รับการ

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการของการประชุมกรอบอนุสัญญาการควบคุมยาสูบ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 2007

ก่อนการประชุมครั้งแรกจะสิ้นสุดลง ประเทศสมาชิกจำนวน 113 ประเทศได้ดำเนินการตามกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ นอกจากนี้มีการเลือกตั้งคณะทำงาน (Bureau) ซึ่งเป็นผู้แทนจาก 6 ภูมิภาคขององค์การอนามัยโลก ประกอบไปด้วยท่านทูต J. Martabit จากประเทศชิลีและเป็นประธาน นาง D. Mafubelu จากแอฟริกาใต้ นาย R. Bayat Mokhtari จากสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน Dr. C. Lassmann จากออสเตรีย นายแพทย์ หทัย ชิตานนท์ จากประเทศไทย และท่านทูต Sha Zukang จากประเทศจีน เป็นรองประธานทั้ง 5

การประชุมครั้งที่สองของ Conference of the Parties จัดขึ้นระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน - 6 กรกฎาคม ค.ศ. 2007 ที่กรุงเทพฯ (World Health Organization, 2008) การประชุมครั้งนี้ลงมติรับรองแนวทางการบังคับใช้มาตรา 8 ของกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ (การป้องกันการได้รับควันบุหรี่จากผู้สูบบุหรี่) ทบทวนมาตรา 5.3, 9, 10, 11, 12, 13 และจัดทำแนวทางในการดำเนินการบังคับใช้มาตราดังกล่าว นอกจากนี้ได้ลงมติขยายเวลาสำหรับกลุ่มที่ศึกษาการปลูกพืชทางเลือกแทนยาสูบ เพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน (มาตราที่ 17 และ 18)

ก่อนที่การประชุมครั้งที่สองนี้จะสิ้นสุดลง มีจำนวนประเทศสมาชิก 146 ประเทศเข้าร่วมลงนามในกรอบอนุสัญญาในการดำเนินการควบคุมการบริโภคยาสูบ นอกจากนี้มีการเลือกตั้งคณะทำงาน (Bureau) สำหรับการประชุมครั้งต่อไปของ Conference of the Parties ดังนี้ นายแพทย์ หทัย ชิตานนท์ จากประเทศไทยเป็นประธาน นาง N. Dladla จากแอฟริกาใต้ Dr. A. Bloomfield จากนิวซีแลนด์ Dr. H. A. Qotba จากกาตาร์ ท่านทูต C. Lassmann จากประเทศออสเตรีย และท่านทูต A. Artucio จากประเทศอูรุกวัย เป็นรองประธานทั้ง 5

การประชุมครั้งที่สามของ Conference of the Parties จัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-22 พฤศจิกายน ค.ศ. 2008 ที่กรุงเคอร์บัน ประเทศแอฟริกาใต้ (World Health Organization, 2008.) การประชุมครั้งนี้มีการลงมติรับรองกรอบชี้แนะการบังคับใช้มาตรา 5.3 (ป้องกันนโยบายสาธารณสุขด้านการควบคุมยาสูบจากการแทรกแซงโดยอุตสาหกรรมยาสูบ) มาตรา 11 (หีบห่อและการติดฉลากของผลิตภัณฑ์ยาสูบ) มาตรา 13 (การโฆษณา การส่งเสริมการขาย และการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการโดยอุตสาหกรรมยาสูบ)

การประชุมครั้งนี้ลงมติว่าการประชุมครั้งที่สี่ Conference of the Parties จะจัดในปลายปีค.ศ. 2010 ที่ประเทศอูรุกวัย และเลือกตั้งนาย Thamsanqa Mseleku จากแอฟริกาใต้ เป็นประธาน Dr. A. M. Al-Bedah จากซาอุดีอาระเบีย Dr. C. Otto จากปาเลา ศาสตราจารย์ S. Modasser Ali จากบังคลาเทศ นาย C. Chocano จากเปรู และนาย J.G.H. Draijer จากเนเธอร์แลนด์ เป็นรองประธานทั้ง 5 วันที่สำหรับการประชุมคือ 15-20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2010 ที่ Punta del Este

อนาคตของกรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ : สุขภาพเหนือการค้า

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 เป็นต้นมา นายแพทย์ ทัย ชิดานนท์ ต่อบุในประเด็นสุขภาพเหนือการค้าตลอดมาในเวลานั้น ท่านเป็นผู้แทนจากประเทศไทยไปประชุมสมัชชาสุขภาพขององค์การอนามัยโลกครั้งที่ 42 และได้ร่างแนวทางชี้แนะว่าการโต้ตอบ (sanctions) ทางการค้าไม่ควรนำมาใช้บังคับประเทศใดประเทศหนึ่งให้ยอมรับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ แต่ผู้แทนจากประเทศอื่นๆยังไม่เข้าใจ และตอบว่า เรามาพูดเรื่องสุขภาพไม่ใช่เรื่องการค้า แต่นายแพทย์ ทัย นำเสนอประเด็นดังกล่าวในคณะกรรมการชุด A และนับเป็นครั้งแรกที่องค์การอนามัยโลกยอมรับอย่างเป็นทางการถึงอันตรายอย่างมหันต์จากการค้าต่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ ประเด็นนี้ยังคงเป็นประเด็นที่สำคัญสำหรับ กรอบอนุสัญญาการ ควบคุมการบริโภคยาสูบ

กรอบอนุสัญญาการควบคุมการบริโภคยาสูบ นำเสนอแนวทางใหม่สำหรับความร่วมมือทางด้านสุขภาพในระดับนานาชาติด้วยกรอบทางด้านกฎหมายในการสร้างอนาคตด้านสุขภาพสำหรับประชากรโลก กรอบอนุสัญญานำเสนอรูปแบบที่มีพลังและประสิทธิภาพในการตอบสนองของประชาคมโลกต่อผลกระทบทางลบด้านสุขภาพจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประเด็นทางสาธารณสุขด้านอื่นๆได้

สรุป (ร่าง) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

(ร่าง) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยกระทรวงสาธารณสุข มีทั้งสิ้น 79 มาตรา โดยมีเหตุผลในการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับซึ่งบังคับใช้มานานกว่า 24 ปี ให้มีความทันสมัยขึ้น
- 2) ควบรวมสาระสำคัญตาม พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 เข้าเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการบังคับใช้กฎหมายและการปฏิบัติ ตามกฎหมายของประชาชน
- 3) อนุวัติกฎหมายภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO-FCTC) ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเป็นรัฐภาคี 1 ใน 180 ประเทศทั่วโลก และประเทศไทยมีผลผูกพันตามพันธะกรณีระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2548

สาระสำคัญส่วนใหญ่ยึดโยงกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 โดยมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์และสภาพปัญหาในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

1. ปรับปรุงนิยาม “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ให้ครอบคลุมไปถึงผลิตภัณฑ์ที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ เช่น มอระกู่ มอระกู่ไฟฟ้า บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 4)
2. เพิ่มเติมนิยาม “การสื่อสารการตลาด” ให้ครอบคลุมไปถึงการส่งเสริมการขาย การแสดง ณ จุดขาย (Point of Sale) การขายโดยการจับคู่คช (พริตตี้) การสร้างภาพลักษณ์ (มาตรา 4)
3. กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด และคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มกลไกการดำเนินงานควบคุมยาสูบในทุกระดับ
4. กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่จะซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบทุกประเภท จากเดิมอายุ 18 ปี เป็นอายุ 20 ปี (มาตรา 26)
5. เพิ่มข้อกำหนดการห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบด้วยวิธีการต่างๆ ที่เสี่ยงต่อการเข้าถึงของเด็กและเยาวชน เช่น การขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การแสดงราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขายในลักษณะจูงใจให้บริโภค ผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 27)
6. กำหนดการห้ามแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นตัวอย่างให้ทดลองสูบ เนื่องจากเป็นการส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็กเยาวชนต้องการทดลองสูบ และกลายเข็ญนักสูบนในที่สุด (มาตรา 28)
7. กำหนดการห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานที่ต่างๆ ที่เป็นสถานที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึงของเด็กและเยาวชน เช่น วัด สถานบริการสาธารณสุข สถานศึกษา สวนสนุก สวนสัตว์ สวนสาธารณะ (มาตรา 29)
8. กำหนดห้ามการโฆษณาและสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบ เช่น ห้ามการแสดงชื่อ เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เครื่องขายคอมพิวเตอร์ การประกวดหรือการแข่งขัน เป็นต้น ซึ่งถือเป็นบทบัญญัติเดิมที่บังคับใช้อยู่แล้วในปัจจุบัน (มาตรา 30 -32)
9. กำหนดห้ามการโฆษณาผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ยาสูบ แต่ได้ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ทั้งนี้เพื่อป้องกันความคั่นชินในชื่อยี่ห้อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งเป็นมาตรการป้องกันการทำโฆษณาแฝงผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 33)
10. กำหนดห้ามผลิต ขาย นำเข้ามาเพื่อขาย หรือนำเข้ามาเพื่อแจกจ่าย รวมทั้งห้ามทำการโฆษณา สื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ที่เป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนเกิดความคั่นชินในตัวผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทต่างๆ จนมองว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นสินค้าปกติไม่มีอันตรายหรือโทษต่อร่างกาย (มาตรา 34)

11. กำหนดห้ามผู้ประกอบการ ซึ่งหมายถึง ผู้ผลิต ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงสมาคม ชมรมผู้เพาะปลูก ชมรมผู้บ่มผู้ค้าใบยาสูบ ดำเนินกิจกรรมในลักษณะให้การอุปถัมภ์ หรือให้การสนับสนุนบุคคลทั่วไป หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ แทรกแซงนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบของภาครัฐ รวมทั้งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบในทางอ้อม และส่งเสริมให้มีการบริโภคยาสูบมากขึ้น

แต่ทั้งนี้กฎหมายได้กำหนดข้อยกเว้นให้การดำเนินกิจกรรมในลักษณะให้การอุปถัมภ์ หรือให้การสนับสนุนสามารถทำได้ หากเป็นการดำเนินการกันเองภายในระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงจรธุรกิจการค้ายาสูบ และการเพาะปลูกใบยาสูบ รวมถึงสามารถดำเนินการได้หากเป็นการกระทำในลักษณะบริจาคเพื่อช่วยเหลือในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรง (มาตรา 35)

12. กำหนดห้ามตั้งแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานที่ขายปลีก (การแสดง ณ จุดขาย: Point of sale) ซึ่งเป็นมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขขอความร่วมมือไปยังผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบ และผู้ขายปลีกโดยส่วนใหญ่ยินยอมที่ปฏิบัติตามตั้งแต่ปีพ.ศ.2548 (มาตรา 36)

13. กำหนดให้ผู้ผลิต และผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ มีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ และส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะผลิตออกขาย หรือนำเข้ามาเพื่อขายในประเทศไทย ให้กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตรวจสอบ ซึ่งมาตรการดังกล่าวผู้ผลิต ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยีการ์ และซิการ์ ถือปฏิบัติอยู่แล้วในปัจจุบัน (มาตรา 37)

14. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะของหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ยาสูบ เช่น การกำหนดให้จัดแสดงภาพคำเตือนพิษภัยบนซองผลิตภัณฑ์ยาสูบ (มาตรา 38)

15. กำหนดการห้ามแบ่งซองขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ (แบ่งขายเป็นรายมวน) เนื่องจากเป็นวิธีการขายที่เด็ก และเยาวชน รวมทั้งผู้มีกำลังซื้อน้อย เข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบได้ง่ายขึ้น (มาตรา 39)

16. กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบมาขายในประเทศไทย ต้องส่งข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิต หรือปริมาณการนำเข้ามาขาย ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รายงานประจำปี และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศต่อไป (มาตรา 40)

ไม่มีบทบัญญัติใด ที่กระทบหรือลดทอนการประกอบอาชีพของเกษตรกรชาวไร่ผู้เพาะปลูก บ่มใบยาสูบ หากแต่ร่างกฎหมายฉบับนี้ มุ่งหวังเพื่อเป็นมาตรการในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ให้รอดพ้นจากพิษภัยและอันตรายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งถือเป็นสินค้าเสพติดที่สำคัญประเภทหนึ่ง อันอาจนำไปสู่ยาเสพติดอื่นได้

กรมควบคุมโรค
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและจัดทำร่างกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบ
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค
โทร 02- 580-9264
29 ตุลาคม 2559

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕
- ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ. ๒๕๓๕

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบและผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคติยานาตาแบกัม (NICOTIANATABACUM) ไม่ว่าจะใช้เสพโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่าหรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน

“หีบห่อ” หมายความว่า ซอง ห่อ หรือสิ่งบรรจุอื่นซึ่งใช้ในการหุ้มห่อบรรจุผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย ขาย แลกเปลี่ยนหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคล ซึ่งตนรู้หรือว่าผู้ซื้อหรือผู้รับเป็นผู้มีอายุไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องขาย

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ขายสินค้าหรือให้บริการโดยมีการแจก แดม ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแลกเปลี่ยน กับผลิตภัณฑ์ยาสูบ แล้วแต่กรณี

(๒) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยแจก แดม ให้หรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่นหรือการ ให้บริการอย่างอื่นประกอบ

(๓) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าข่มการแข่งขัน การแสดง การให้บริการหรือสิทธิ ประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแก่ผู้นำหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบมา แลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้เสพผลิตภัณฑ์ ยาสูบนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการให้ตามประเพณีนิยม

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของ ผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาได้ หรือใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบในการแสดง การแข่งขัน การให้บริการหรือการ ประกอบกิจกรรมอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อ หรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ ยาสูบ

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการถ่ายทอดสดรายการจากต่างประเทศ ทางวิทยุโทรทัศน์ และการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ซึ่งจัดพิมพ์นอกราชอาณาจักรโดยมิได้มี วัตถุประสงค์ให้นำเข้ามาจำหน่ายแจกในราชอาณาจักรโดยเฉพาะ

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้นในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขาย หรือเพื่อแจกเป็นการทั่วไป หรือ โฆษณาสินค้าอื่นใดที่มีรูปลักษณะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ยิกกา แรดหรือบุหรี่ยิกกาตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ หรือหีบห่อผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

มาตรา ๑๑ ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายได้จะต้องมีส่วนประกอบตามมาตรฐานที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กระทรวงสาธารณสุขทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบใดมีส่วนประกอบไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งห้ามมิให้มีการขายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบนั้น

มาตรา ๑๒ ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องแสดงฉลากที่หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบก่อนที่จะนำออกจากแหล่งผลิตหรือก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการแสดงฉลากและข้อความในฉลากให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ไม่ได้แสดงฉลากตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒ บนหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจค้นในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำผลิตภัณฑ์ยาสูบในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

(๓) ออกหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสารหลักฐานหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๒๐ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผู้ใดไม่แจ้งรายการหรือแจ้งรายการไม่ครบถ้วน หรือแจ้งรายการอันเป็นเท็จ หรือขายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๓ เป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของนิติบุคคลนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

(๕)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับในทาง
การแพทย์ว่าผลิตภัณฑ์ยาสูบทำให้เกิดโรคร้ายแรงแก่ผู้บริโภค รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อทารก
ในครรภ์ในกรณีที่ผู้บริโภคนำมาสูดดม และยังเป็นผลร้ายแก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกับผู้บริโภคอีกด้วย แต่
ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยเฉพาะ ทำให้มีการโฆษณาและส่งเสริมการ
ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ของเยาวชนซึ่งเป็น
ทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ทำให้เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการป้องกันโรคร้ายอันเกิดจากการบริโภค
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภีรภัทร/ตรวจ

สิงหาคม ๒๕๕๔

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่
พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่
สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒° พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“บุหรื” หมายความว่า บุหรืซิการ์ บุหรืซิการ์ บุหรือื่น ยาเส้นหรือยาเส้นปรุง
ตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“สูบบุหรื” หมายความว่า รวบรวมถึงการกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันจากการเผา
ไหม้ของบุหรื

“สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ซึ่งประชาชนมี
ความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ ผู้จัดการ ผู้ควบคุม หรือผู้ที่รับผิดชอบ
ดำเนินงานของสถานที่สาธารณะ

“เขตปลอดบุหรื” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรื

“เขตสูบบุหรื” หมายความว่า บริเวณที่ให้มีการสูบบุหรืได้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ไม่สูบบุหรี่

(๑) กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของ

(๒) กำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะตาม (๑) เป็นเขต
สูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่

(๓) กำหนดสภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตปลอดบุหรี่และเขตสูบบุหรี่
เกี่ยวกับการระบายควันหรืออากาศ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแสดงเครื่องหมายในเขตสูบบุหรี่หรือ
เขตปลอดบุหรี่

ประกาศตาม (๓) หรือ (๔) ให้กำหนดวัน เวลา หรือระยะเวลาที่ผู้ดำเนินการ
จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในประกาศด้วย

มาตรา ๕ เมื่อรัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๔ แล้ว ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่

(๑) จัดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็นเขตสูบบุหรี่และ
เขตปลอดบุหรี่

(๒) จัดให้เขตสูบบุหรี่มีสภาพ ลักษณะ และมาตรฐานตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(๓) จัดให้มีเครื่องหมายในเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่

มาตรา ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่สาธารณะตามที่
รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๔ (๑) และ (๒) ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัว
พนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ ให้ผู้ดำเนินการและบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่สาธารณะอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนคดีนั้น มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการยอมรับในทาง การแพทย์ว่าวันบวหรีเป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้สูบและผู้ไม่สูบบวหรีที่อยู่ใกล้เคียงหลายประการ เช่น อาจทำให้เกิดมะเร็งของปอดและอวัยวะอื่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ อีกทั้งวันบวหรียังทำให้ โรคบางโรค เช่น โรคหอบ หืดหรือโรคภูมิแพ้มีอาการกำเริบขึ้น นอกจากนั้นยังพิสูจน์ได้ว่าการที่ผู้ ไม่สูบบวหรีต้องสูดควันบวหรีซึ่งผู้อื่นสูบเข้าไปก็ยังเป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้นั้นเช่นเดียวกับที่เกิด ขึ้นกับผู้สูบบวหรีเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สุดควันบวหรีนั้นเป็นเด็ก สมควรที่จะคุ้มครอง สุขภาพของผู้ไม่สูบบวหรีมิให้ต้องรับควันบวหรีในสถานที่สาธารณะ โดยการห้ามสูบบวหรีในบาง สถานที่หรือการจัดเขตให้สูบบวหรีโดยเฉพาะหรือโดยวิธีอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อมรรัตน์/แก้ไข

วคิน/ตรวจ

๑ เมษายน ๒๕๕๓

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑๑)

ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ..... 11016
วันที่..... ๕ / พ.ธ. 2559
เวลา..... ๒๖.๑๑.....น.

ที่ นร ๐๕๐๗/ ๕๐๗๒๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๑๐๐๒ / ๑๕๙ วันที่..... ๑ / พ.ธ. ๒๕๕๙
เวลา..... ๑๖.๒๕๓๓..... น. ส่ง..... ยศกค
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่..... ๕๐ (๗) / ๒๕๕๙
วันที่..... ๑ / พ.ธ. / ๕๙
เวลา..... ๑๖.๒๗..... น.
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (สริมาดา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/ส.ส่งสช พรบ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายทั้งสองฉบับ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบ
หรือพืชนิโคติเยนาทาแบกุ่ม (NICOTIANATABACUM) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใด
ที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่าหรือพ่นเข้าไปในปาก
หรือจุมก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ
และให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาเส้นหรือยาสูบประเภทขายโดยไม่จำกัดจำนวน
ตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

“ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า บุคคลหรือองค์กรที่ทำการแทนผู้ประกอบการ
สมาคมหรือชมรมผู้เพาะปลูก ผู้บ่ม ผู้ค้าใบยาสูบ หรือสมาคมหรือชมรมผู้ค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ภาวะที่ร่างกายต้องบริโภคผลิตภัณฑ์
ยาสูบเป็นประจำและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“สูบบุหรี่” หมายความว่ารวมถึง การกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหย
จากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย

“เขตปลอดบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่

“เขตสูบบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้ให้เป็นที่สูบบุหรี่ภายในเขตปลอดบุหรี่

“หีบห่อ” หมายความว่า ซอง ห่อ หรือสิ่งบรรจุอื่นซึ่งใช้ในการหุ้มห่อบรรจุ

ผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน
หรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำในรูปแบบต่าง ๆ โดยการโฆษณา
การประชาสัมพันธ์ การสร้างข่าว การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดง ณ จุดขาย
การตลาดแบบตรง การขายหรือส่งเสริมการขายโดยใช้บุคคลเป็นการเฉพาะ และการตลาด
ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าหรือบริการ หรือสร้างภาพลักษณ์

“ข้อความ” หมายความว่ารวมถึง ตัวอักษร ภาพ ภาพเคลื่อนไหว แสง เสียง
เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจาด หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏ
ข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้า ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก
หรือรวมไว้กับสินค้า ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือ
สำหรับใช้ประกอบกับสินค้านั้น

“ขาย” หมายความว่ารวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้ เพื่อประโยชน์
ในทางการค้า

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
ของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะ ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่

“สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้า
ไปได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเชื่อเชิญหรือต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

“สถานที่ทำงาน” หมายความว่า สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ
และสถานประกอบการของเอกชนหรือสถานที่ใด ๆ ที่บุคคลใช้ทำงานร่วมกันตามหลักเกณฑ์
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

“ยานพาหนะ” หมายความว่า ยานพาหนะสาธารณะ หรือยานพาหนะอื่นใด
ที่ใช้ในการรับขนส่งบุคคล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม รวมทั้งออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์ การสาธารณสุข กฎหมาย และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้านละหนึ่งคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการเสนอชื่อโดยองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับ ด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน จำนวนสามคน และด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมควบคุมโรค แต่งตั้งข้าราชการกรมควบคุมโรคซึ่งรับผิดชอบงานด้านการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(ข) ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๔) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๕) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (๖) เป็นผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้อง ผลิตรักษาพยาบาลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (๗) เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปก่อน จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

(๓) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด เพื่อให้ปฏิบัติตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตาม (๑) และมาตรการตาม (๒) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานผลการดำเนินการดังกล่าว

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการตามหมวดนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕ ให้กรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ เสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๓) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๔) ประสานงาน สนับสนุน และร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรการตามมาตรา ๑๐ (๒)

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมควบคุมโรค

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบหกคน ได้แก่ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมาย ตำแหน่งละหนึ่งคน สรรพสามิตพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งอธิบดีกรมสรรพสามิตมอบหมายหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ (กรุงเทพมหานคร) ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการ

กองประชาสัมพันธ์กรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง
จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข
กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และด้านอื่น
ที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน

ให้รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
แต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง
ข้าราชการในสังกัดสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง
ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่
ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติด
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๒) ดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรการ
ตามมาตรา ๑๐ (๒)

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการ
เกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ การลด และเลิก
การบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ แล้วรายงานผลต่อ
คณะกรรมการ

(๔) เสนอแนะและประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
และองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่
และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ในการ
ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ
ของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต่อคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพ
ของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามที่
รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครจะแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุม
ผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๐ การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์
ยาสูบกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
กรุงเทพมหานครแต่งตั้งให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วย
(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ อัยการจังหวัด ปลัดจังหวัด
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัด
ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค
ที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด
สรรพสามิตพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพ
แห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใน
เขตจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนสามคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจาก
ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข
กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และด้านอื่น
ที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน

ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๒ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง
ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- (๒) ดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรการตามมาตรา ๑๐ (๒)
- (๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ การลด และเลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ
- (๔) ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- (๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต่อคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๕ การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดแต่งตั้งให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของผู้ซื้อหรือผู้รับการให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้ผู้ขายหรือผู้ให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแจ้งให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่แสดงอายุของบุคคลนั้นก่อน แล้วแต่กรณี

ห้ามผู้ใดใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้บุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๒๗ ในการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผู้ขายปลีก ห้ามผู้ขายปลีกกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องขาย
- (๒) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- (๓) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขายยาสูบ
- (๔) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ยาสูบกับสินค้าอื่น การให้บริการ หรือสิทธิประโยชน์อื่น แล้วแต่กรณี
- (๕) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยกระทำการในลักษณะที่แสดงถึงการลดราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย
- (๖) ขายสินค้าหรือให้บริการโดยมีการแจก แถม ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ แล้วแต่กรณี
- (๗) เร่ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- (๘) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบมาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ
- (๙) แสดงราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขายในลักษณะจงใจให้บริโภคมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเพื่อเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๒๙ ห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (๒) สถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๓) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๔) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก
- (๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อาจประกาศกำหนดระยะห่างจากสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เพื่อมิให้มีการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบภายในระยะห่างดังกล่าวก็ได้ ในการนี้ให้มีการจัดทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ให้ทราบถึงเขตพื้นที่ที่กำหนดดังกล่าวด้วย

มาตรา ๓๐ ห้ามผู้ใดโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๓๑ ห้ามผู้ใดแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดงสัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นใดโดยทำให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ทั้งนี้ เพื่อการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในสิ่งพิมพ์ เทปหรือวัสดุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือป้ายโฆษณา

(๒) ในโรงแรมรสบท โรงภาพยนตร์ หรือในการแสดง การละเล่น การประกวด การแข่งขัน การให้บริการ หรือการประกอบกิจกรรมอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

(๓) ในสื่อสิ่งอื่นใดหรือสถานที่ใดที่ใช้เพื่อโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ห้ามผู้ใดนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์นั้น เพื่อการโฆษณาชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ห้ามผู้ใดนำเข้าเพื่อขาย โฆษณา หรือขายซึ่งผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ในราชอาณาจักร

มาตรา ๓๓ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น หรือโฆษณาโดยการนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายความถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรา ๓๔ ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ ในราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปลักษณะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๒) ผลิตภัณฑ์ที่บริโภคโดยวิธีสูบและมีสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๓) ทึบห่อของผลิตภัณฑ์ตาม (๑) และ (๒)

มาตรา ๓๕ ห้ามผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การอุปถัมภ์ หรือให้การสนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ต่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๒) ที่ส่งผลหรือที่อาจส่งผลต่อการแทรกแซงนโยบายการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๓) โฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๔) ส่งเสริมการบริโภคยาสูบ

มาตรา ๓๘ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ต้องดำเนินการให้หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบมีขนาด สี สัญลักษณ์ ฉลาก รวมทั้ง ลักษณะการแสดงเครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ก่อนที่จะนำออกจาก แหล่งผลิตหรือก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

ห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีได้จัดให้มีหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดง เครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความ ตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน ให้คณะกรรมการ พิจารณาว่าสมควรปรับปรุงประกาศตามวรรคหนึ่งหรือไม่ ทุกสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการจะพิจารณาปรับปรุงประกาศดังกล่าว ในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้

มาตรา ๓๙ ห้ามผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ประเภทบุหรี่ซิการ์แรตที่มีขนาดบรรจุต่ำกว่ายี่สิบมวนต่อซองหรือต่อภาชนะบรรจุบุหรี่ซิการ์แรต ห้ามไม่ให้มีการแบ่งขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์แรต การขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๐ ให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตหรือการนำเข้าในราชอาณาจักร ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รายได้ ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๕ รายงานประจำปี งบดุลที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองแล้ว และข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

หมวด ๕

การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศประเภท หรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ของสถานที่และยานพาหนะดังกล่าว เป็นเขตปลอดบุหรี่

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อาจกำหนดให้มีเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ ตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๔๒ ห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ที่กำหนดตาม มาตรา ๔๑ วรรคสอง

มาตรา ๔๓ เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใด เป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่
- (๒) ปราศจากอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่
- (๓) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำ

ของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่เขตปลอดบุหรี่ใดมีประกาศกำหนดเขตสูบบุหรี่ตามมาตรา ๔๑วรรคสอง ผู้ดำเนินการอาจจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้ โดยต้องมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเครื่องหมายติดแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่
- (๒) ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใด

อันเปิดเผยเห็นได้ชัด

- (๓) มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อน

รำคาญแก่ผู้อื่น

- (๔) แสดงสีอรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรี

ประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

- (๕) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำ

ของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๕ เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือเขตสูบบุหรี่ตามมาตรา ๔๔ (๑) ที่ผู้ดำเนินการจัดให้มี ต้องเป็นไปตามลักษณะและวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๖ ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่

ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ หากผู้ดำเนินการได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งตามสมควรแล้ว ผู้ดำเนินการนั้นไม่มีความผิด

หมวด ๖
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหมวด ๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจค้นในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามหมวด ๔

(๒) นำผลิตภัณฑ์ยาสูบในปริมาณเท่าที่จำเป็นไปเพื่อตรวจสอบ

(๓) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือสิ่งอื่นใดทั้งหมดหรือบางส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการผลิต การนำเข้า การขาย หรือการดำเนินการที่เป็นการกระทำความผิดตามหมวด ๔ เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

(๔) มีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือวัตถุใดที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเพื่อการดำเนินคดี

(๕) ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียง หรือเก็บรวบรวมวัตถุอื่นใด เพื่อเป็นพยานหลักฐาน

มาตรา ๔๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหมวด ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่สาธารณะหรือสถานที่ทำงาน ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามหมวด ๕

(๒) เรียกให้หยุดหรือเข้าไปในยานพาหนะ เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามหมวด ๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หรือวัตถุใดที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเพื่อการดำเนินคดี

(๔) เรียก ขอดูบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารอื่นใด ซึ่งระบุชื่อ ที่อยู่ และปรากฏรูปถ่ายของผู้ถือบัตรเพื่อบันทึกข้อมูล ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามหมวด ๕

(๕) ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียง หรือเก็บรวบรวมวัตถุอื่นใด เพื่อเป็นพยานหลักฐาน

(๖) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อให้ชำระเงินค่าปรับตามที่เปรียบเทียบในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามหมวด ๕ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกคำสั่ง และแบบของหนังสือดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่ง หรือแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๐ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ตามสมควร

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๒๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๔) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ เป็นการกระทำของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้รับทำการโฆษณา หรือผู้ทำการสื่อสารการตลาด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาด ทั้งนี้ ค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าปฏิบัติได้ถูกต้อง

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๙ ผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา
หรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
หนึ่งแสนบาท

ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าปรับ
ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับจ้างหรือผู้ได้รับมอบหมาย
ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ให้ระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบการตามวรรคหนึ่ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒
มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษ
เป็นสามเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๖๓ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่แจ้งรายการ แจ้งรายการ
ไม่ครบถ้วน หรือแจ้งรายการอันเป็นเท็จ ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า
หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีที่ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบ
ตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ มีใช้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองแสนบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท
ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๖๖ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดไม่ส่งข้อมูลหรือส่งข้อมูล ไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผู้ใดส่งข้อมูลอันเป็นเท็จตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดไม่ชำระเงินค่าปรับตามคำสั่งที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๘ (๖) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับ เป็นสองเท่าของค่าปรับตามคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๗๓ ในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำ ของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนด แล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) และให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการ และเลขาธิการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคแต่งตั้งข้าราชการกรมควบคุมโรค ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๗๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) และ (๓) และให้รองผู้อำนวยการ สำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และเลขาธิการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสังกัด สำนักอนามัยกรุงเทพมหานครจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๗๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๑) (๒) และ (๓) และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการและเลขาธิการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๗๘ การแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้แจ้งไว้ตาม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบ ของผลิตภัณฑ์ยาสูบ

(๓๒)

มาตรา ๗๙ บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุม
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕
ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้
ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๓๓)

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบรับรองการจดทะเบียนรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ
และสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ใบแทนใบรับรองการจดทะเบียนรายการส่วนประกอบ
ของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบ ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติ

ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายทั้งสองฉบับ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาดังกล่าว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังต่อไปนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๒ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

กำหนดบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคทีนนาทาแบกั่ม (NICOTIANATABACUM) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา และกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” และคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” ให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมาย โดยนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ และให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาเส้นหรือยาสูบประเภทขายโดยไม่จำกัดจำนวนตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ และนิยามคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า บุคคลหรือองค์กรที่ทำการแทนผู้ประกอบการ สมาคมหรือชมรมผู้เพาะปลูก ผู้บ่ม ผู้ค้าใบยาสูบ และสมาคมหรือชมรมผู้ค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ

(๑) องค์ประกอบ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้าน การแพทย์ การสาธารณสุข กฎหมาย และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้านละหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการเสนอชื่อโดยองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับ ด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน จำนวนสามคน และด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน จำนวนหนึ่งคน โดยมีอธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๙)

(๒) อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ต่อคณะรัฐมนตรี และกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติด ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด และกำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย ตลอดจนแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๒)

(๓) สำนักงานเลขานุการ กำหนดให้กรมควบคุมโรครับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการควบคุม ผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็น โรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ เสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพ ของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้ง ประสานงาน สนับสนุน และร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมควบคุมโรค (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๔ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร

(๑) องค์ประกอบ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบหกคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

(๒) อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ และมาตรการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติกำหนด กำหนดแนวทางปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ เสนอแนะและประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ตลอดจนแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานครมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙)

๒.๕ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด

(๑) องค์ประกอบ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสามคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข กฎหมาย นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านละหนึ่งคน โดยมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

(๒) อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด โดยดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ ดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ และมาตรการที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติกำหนด กำหนดแนวทางปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการควบคุม

ผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เป็นโรคเสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ตลอดจนแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัดมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

๒.๖ การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. กำหนดกลไกการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยสรุป ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามผู้ใดขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของผู้ซื้อหรือผู้รับการให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ยาสูบ ให้ผู้ขายหรือผู้ให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบแจ้งให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่แสดงอายุของบุคคลนั้นก่อน และห้ามผู้ใดใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้บุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ขายหรือให้ซึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒) ในการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผู้ขายปลีก ห้ามผู้ขายปลีกขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องขาย ขายโดยผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ขายนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขายยาสูบ ขายโดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ยาสูบกับสินค้าอื่น การให้บริการ หรือสิทธิประโยชน์อื่น และขายโดยกระทำการในลักษณะที่แสดงถึงการลดราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย รวมทั้งห้ามผู้ขายปลีกขายสินค้าหรือให้บริการโดยมีการแจก แถม ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ เร่ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือผู้นำเข้าหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบมาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ และแสดงราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขายในลักษณะมุ่งใจให้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) ห้ามผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเพื่อเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๔) ห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบในวัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุข สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก และสถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๕) ห้ามผู้ใดโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๖) ห้ามผู้ใดแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดงสัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นใดโดยทำให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ทั้งนี้ เพื่อการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในสิ่งพิมพ์ เทปหรือวัสดุโทรทัศน ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

หรือป้ายโฆษณา และในโรงมหรสพ โรงภาพยนตร์ หรือในการแสดง การละเล่น การประกวด การแข่งขัน การให้บริการ หรือการประกอบกิจกรรมอื่นใดในลักษณะเดียวกัน รวมทั้งในสื่อสิ่งอื่นใด หรือสถานที่ใดที่ใช้เพื่อโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๗) ห้ามผู้นำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์นั้น เพื่อการโฆษณาชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ และห้ามผู้นำเข้าเพื่อขาย โฆษณา หรือขายซึ่งผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๒)

(๘) ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น หรือโฆษณาโดยการนำชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบมาตัด ต่อเติม หรือดัดแปลงข้อความให้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์นั้น ทั้งนี้ ในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายความถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๓๓)

(๙) ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าเพื่อขายหรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป โฆษณา หรือทำการสื่อสารการตลาด ในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีรูปลักษณะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผลิตภัณฑ์ที่บริโภคโดยวิธีสูบบุหรี่และมีสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และหีบห่อของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๔)

(๑๐) ห้ามผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การอุปถัมภ์ หรือให้การสนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ในลักษณะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ต่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในลักษณะที่ส่งผลหรือที่อาจส่งผลต่อการแทรกแซงนโยบายการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ โฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือส่งเสริมการบริโภคยาสูบ ทั้งนี้ ไม่ใช่บังคับกับการกระทำในระหว่างผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการบริจาด หรือการช่วยเหลือตามมนุษยธรรมในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรง และห้ามผู้ใดเผยแพร่กิจกรรมหรือข่าวสาร เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕)

(๑๑) ห้ามผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบแสดงหรือยินยอมให้แสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ สถานที่ขายปลีก โดยการแสดงชื่อและราคาของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการแสดงการเป็นสถานที่ขายปลีก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และให้ผู้ขายปลีกผลิตภัณฑ์ยาสูบ แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)

(๑๒) ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในราชอาณาจักรต้องมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ สารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น และส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตรวจสอบ และเปิดเผยต่อสาธารณชนตามที่ได้รับแจ้ง ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจาก

การเผาไหม้ของส่วนประกอบเป็นไปตามที่กำหนด ให้กระทรวงสาธารณสุขออกใบรับรองการจดทะเบียนรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น แต่ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้รัฐมนตรีออกคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้า หรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผลิตหรือนำเข้านั้น และประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบถึงคำสั่ง ทั้งนี้ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๓๗)

(๑๓) ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ต้องดำเนินการให้มีหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบมีขนาด สี่ สัญลักษณ์ ฉลาก รวมทั้งลักษณะการแสดงเครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และห้ามผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีได้จัดให้มีหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือแสดงเครื่องหมายการค้า สัญลักษณ์ รูปภาพ และข้อความตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๘)

(๑๔) ห้ามผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร ประเภทบุหรี่ซิการ์แรตที่มีขนาดบรรจุต่ำกว่ายี่สิบมวนต่อซองหรือต่อภาชนะบรรจุบุหรี่ซิการ์แรต และห้ามไม่ให้มีการแบ่งขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์แรต สำหรับการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๙)

(๑๕) ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อขายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตหรือการนำเข้าในราชอาณาจักร ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รายได้ ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๕ รายงานประจำปี บงคูลที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองแล้ว และข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๐)

๒.๗ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยสรุป ดังต่อไปนี้

(๑) รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะดังกล่าว เป็นเขตปลอดบุหรี่ และห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ ทั้งนี้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจกำหนดให้มีเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๑ และร่างมาตรา ๔๒)

(๒) เมื่อมีประกาศให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใดเป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวมีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ และปราศจากอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ รวมทั้งมีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และผู้ดำเนินการมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ (ร่างมาตรา ๔๓ และร่างมาตรา ๔๖)

(๓) ในกรณีที่มีประกาศกำหนดเขตสูบบุหรี่ ผู้ดำเนินการอาจจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้ โดยต้องมีเครื่องหมายติดแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่ ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใดอันเปิดเผยเห็นได้ชัด มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และแสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งมีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๘ พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๔๗ ถึงร่างมาตรา ๕๒)

๒.๙ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษสำหรับใช้เป็นมาตรการลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดอัตราโทษให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้เฉพาะความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว (ร่างมาตรา ๕๓ ถึงร่างมาตรา ๗๔)

๒.๑๐ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดบทบัญญัติรองรับคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๗๕ ร่างมาตรา ๗๖ และร่างมาตรา ๗๗)

(๒) กำหนดบทบัญญัติรองรับการแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้แจ้งไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ร่างมาตรา ๗๘)

(๓) กำหนดบทบัญญัติรองรับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๗๙)

๒.๑๑ อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบรับรองการจดแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบและใบแทนใบรับรองดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)